

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Diplomová práce

**Analýza hospodaření vybrané obce – poměrové
ukazatele**

Mgr. Matoušová Jitka

© 2019 ČZU v Praze

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Mgr. Jitka Matoušová

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Analýza hospodaření vybrané obce – poměrové ukazatele

Název anglicky

Analysis of the economy of selected municipality – ratios

Cíle práce

Cílem práce je prostřednictvím metod finanční analýzy zhodnotit finanční situaci obce a hospodaření obce. Dále navrhnout způsoby zlepšení hospodaření obce.

Metodika

V první části práce budou rozebrána teoretická východiska. V analytické části bude nejdříve prostřednictvím vybraných metod finanční analýzy zhodnoceno hospodaření obce a poté budou navrženy další možnosti zlepšení finanční situace obce.

Doporučený rozsah práce

60-80 stran

Klíčová slova

obec, rozpočet, náklady, výnosy, analýza

Doporučené zdroje informací

ALICE, C.L., JOHN, C.L., FENG, F.L.: Financial analysis: Planning and Forecasting. 2. Edition. Singapore: World scientific publishing Co. 2009. ISBN 10 981-270-608-9

JACKSON, P.M., BROWN, C.W.: Public sector economics. 4 Edition. Wiley, 1991. ISBN 0631162089

KISLINGEROVÁ, E., HNILICA, J.: Finanční analýza krok za krokem. 2. Vydání. Praha: BECK, 2008. ISBN 978-80-7179-713-5

KRAFTOVÁ, I.: Finanční analýza municipiální firmy. Praha: BECK, 2002. 206 s. ISBN 80-7179-778-2

OTRUSINOVÁ, M., KUBÍČKOVÁ D.: Finanční hospodaření municipálních jednotek po novele zákona o účetnictví. 1. Vydání. Praha: BECK, 2011. 162 s. ISBN 978-80-740-0342-4

PROVAZNÍKOVÁ, R.: Financování měst, obcí a regionů. Praha: GRADA Publishing, 2009. 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9

RŮČKOVÁ, P. *Finanční analýza : metody, ukazatele, využití v praxi*. Praha: Grada Publishing, 2015. ISBN 978-80-247-5534-2.

Předběžný termín obhajoby

2018/19 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Helena Řezbová, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra ekonomiky

Elektronicky schváleno dne 7. 11. 2018

prof. Ing. Miroslav Svatoš, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 12. 11. 2018

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 18. 11. 2019

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci " Analýza hospodaření vybrané obce – poměrové ukazatele " jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 28.11.2019

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala vedoucí práce Ing. Heleně Řezbové, Ph.D. za odborné vedení a vítané připomínky. Dále mé poděkování patří starostovi obce Modrava Ing. Antonínu Schubertovi za poskytnutí cenných informací.

Analýza hospodaření vybrané obce – poměrové ukazatele

Souhrn

Cílem diplomové práce je zhodnocení hospodaření obce Modrava v letech 2016-2018. První část práce je teoretická, která vyplývá z nastudované literatury a objasňuje hlavní pojmy obsažené v práci. Druhá část je praktická, která se zabývá obcí, obyvatelstvem, rozpočtovými příjmy a výdaji. Je provedena finanční a majetková analýza obce pomocí poměrových ukazatelů. V závěru jsou zhodnoceny investice a navrhnutá doporučení, která by mohla vést k možnému rozvoji obce.

Klíčová slova

rozpočet, obec, náklady, výnosy, finanční analýza, příjmy, výdaje, majetek, investice, finanční a majetková analýza.

Analysis of the economy of selected municipality - ratios

Summary

The aim of the thesis is to evaluate the management of Modrava in the years 2016-2018. The first part of the thesis is theoretical, which follows from the studied literature and clarifies the main terms contained in the work. The second part is a practical part that deals with the community, population, budget revenue and expenditure. The financial and property analysis of the municipality is carried out using ratio indicators. In conclusion, investments are evaluated and recommendations are made that could lead to possible development of the municipality.

Keywords

municipality, budget, cost, revenue, financial analysis, income, expenses, property, investment, financial and property analysis.

Obsah

1 Úvod.....	10
2 Cíl práce a metodika	11
2.1 Cíl práce	11
2.2 Metodika	11
3 Teoretická východiska	14
3.1 Územní samospráva	14
3.1.1 Státní správa.....	14
3.1.2 Územní samospráva.....	14
3.2 Základní pojmy územní samosprávy	15
3.2.1 Kraj	15
3.2.2 Obec	15
3.2.3 Orgány obce.....	16
3.3 Majetek obcí.....	16
3.4 Rozpočet.....	17
3.5 Rozpočtový proces	18
3.6 Struktura rozpočtu	19
3.7 Příjmy územních rozpočtů	20
3.7.1 Daňové příjmy	21
3.7.2 Nedaňové příjmy.....	22
3.7.3 Přijaté transfery.....	22
3.8 Výdaje běžného rozpočtu.....	22
3.9 Kapitálový rozpočet	23
3.10 Finanční analýza.....	24
3.10.1 Postavení obce při finanční analýze.....	24
3.10.2 Výkazy a účetnictví obce	24
3.10.3 Zdroje dat pro finanční analýzu a uživatelé finanční analýzy	25
3.10.4 Externí uživatelé	25
3.10.5 Interní uživatelé	25
3.10.6 Interní informace.....	25
3.10.7 Rozvaha	26
3.10.8 Výkaz zisků a ztrát.....	27
3.11 Metody finanční analýzy.....	28
3.11.1 Analýza absolutních ukazatelů	28
3.11.2 Analýza poměrových ukazatelů.....	29
3.11.3 Analýza rozdílových ukazatelů.....	38

3.11.4	Finanční a majetková analýza obce FAMA.....	38
3.11.5	Vývoj počtu obyvatel.....	39
3.11.6	Vývoj majetku obce.....	40
3.11.7	Analýza a vývoj rozpočtu obce.....	40
3.11.8	Dluhová služba obce.....	41
3.11.9	Monitoring hospodaření obcí.....	42
3.11.10	Investiční program obce.....	42
4	Vlastní část.....	43
4.1	Charakteristika obce.....	43
4.2	Specifika obce.....	43
4.3	Obyvatelstvo.....	44
4.4	Struktura obce.....	45
4.5	Demografická struktura obyvatelstva obce.....	46
4.6	Analýza majetkové struktury obce Modrava.....	48
4.7	Analýza rozpočtového hospodaření.....	50
4.7.1	Obecná analýza vývoje.....	50
4.7.2	Analýza výdajové strany rozpočtu.....	52
4.7.3	Analýza příjmové strany rozpočtu.....	55
4.8	Analýza rozvahy.....	62
4.8.1	Strana aktiv.....	62
4.8.2	Strana pasiv.....	64
4.9	Analýza výkazu zisku a ztrát.....	66
4.10	Analýza dotací.....	70
4.11	Analýza poměrových ukazatelů.....	72
4.11.1	Analýza likvidity.....	72
4.11.2	Analýza rentability.....	74
4.11.3	Analýza aktivity.....	76
4.11.4	Ukazatel zadluženosti.....	78
4.12	Ukazatele autarkie.....	83
4.13	Analýza rozdílových ukazatelů.....	83
5	Závěr.....	85
6	Seznam použitých zdrojů.....	89
7	Přílohy.....	93
	Seznam obrázků.....	101
	Seznam tabulek.....	102

1 Úvod

V dnešním dynamickém rozvoji je pro manažera nutností znát svůj podnik. Vedoucí ke svým rozhodnutím potřebuje spolehlivé podklady, které ho seznámí s minulostí a jakým směrem se má ubírat, aby se vyhnul nedostatku financí.

Pro získání podkladů slouží finanční analýza, která bude předmětem této práce. Finanční analýza, úzce souvisí s penězi, proto se její počátek dá zařadit do období vzniku peněz. Původně se nejednalo o finanční analýzu, ale spíše o způsob, jak se má hospodařit s penězi. Vznik finanční analýzy je spojován s USA, kde se po první světové válce zvedl zájem o znalost účetních výkazů a informovanosti, zda jsou schopni hradit své závazky. K dalšímu rozvoji přispěla světová hospodářská krize, kdy byl zájem o schopnost dostát svým závazkům. S vývojem počítačů se pochopitelně rozvíjela i finanční analýza. Cílem diplomové práce je posoudit finanční zdraví vybrané obce. K naplnění cíle práce budou použity metody finanční analýzy.

Územní samospráva v naší republice má dvoustupňový systém, a to vyšší stupeň „kraj“ a nižší stupeň „obec“. Každý systém samosprávy má majetek, se kterým hospodaří a každý rok sestavuje rozpočet, kterým financuje své potřeby. Měl by vycházet z očekávaných příjmů a výdajů a být vyrovnaný.

Diplomová práce je rozdělena do dvou částí. První částí jsou teoretická východiska, která vyplývají z nastudované literatury a jsou zde objasněny pojmy jako územní samospráva, rozpočet, příjmy, výdaje a finanční analýza. Druhá část je částí praktickou, která se zabývá představením obce, zhodnocením obyvatel, majetku, rozpočtovými příjmy a výdaji. Celková analýza obce Modrava je z let 2016-2018.

2 Cíl práce a metodika

Druhá kapitola popisuje cíl a metodiku práce.

2.1 Cíl práce

Cílem práce je zhodnocení hospodaření obce Modrava v letech 2016-2018. Hlavním nástrojem k posouzení hospodaření municipality je finanční analýza. Na základě analýzy a zjištěných výsledků budou navržena doporučení ke zlepšení ekonomické situace obce.

2.2 Metodika

Při vypracování studie jsou použity zdroje literatury, které se zabývají problematikou samosprávy, sestavováním rozpočtů, členěním příjmů a výdajů. Metody finanční analýzy se zabývají analýzou finančních dat, která se získávají především z účetních výkazů a díky tomu lze si udělat obraz o celkovém stavu hospodaření a pro budoucí rozhodování zastupitelstva obce. Finanční analýza je v dnešní době velice důležitá a měl by ji každý manažer nejen znát, ale i efektivně využívat k rozvoji firmy.

Vnitropodnikového účetnictví, není upraveno žádným předpisem, ale poskytuje informace ke správnému vedení. V tomto účetnictví se sleduje: nákladové účetnictví, rozpočetnictví, podnikové statistiky atd.

V praktické části jsou pomocí analytické metody rozebírány podrobně příjmy a výdaje obce Modrava z let 2016 až 2018. Jsou zde dále využity finanční ukazatele, které jsou patrné v tabulce 1. Podklady pro výpočty za období 2016-2018 byly získány od starosty a účetní.

Bude zhodnocen rozpočet obce Modrava v letech 2016-2018, po stránce příjmové a výdajové. Příjmy obce budou posouzeny z běžného rozpočtu – daňové příjmy, nedaňové příjmy a dotace i z kapitálového. Příjmy budou podle rozpočtu dány do přehledných tabulek a grafů a následně vyhodnoceny. Obecní výdaje budou rozebrány dle účelu, na který byly čerpány. Poté bude následovat analýza financování, která odhalí hospodaření obce v daných letech.

Tabulka 1 Využití finanční ukazatele

Název ukazatele	Vzorce
Ukazatel autarkie	
Autarkie hlavní činnosti na bázi výnosy a náklady	$(\text{výnosy celkem} / \text{náklady celkem}) * 100$
Ukazatel rentability	
Rentabilita aktiv	$(\text{EBIT} / \text{aktiva celkem}) * 100$
Rentabilita vlastního kapitálu	$(\text{Čistý zisk po zdanění} / \text{vlastní kapitál}) * 100$
Ukazatel likvidity	
Peněžita likvidita	Krátkodobý finanční majetek / krátkodobé závazky
Pohotová likvidita	Zásoby / krátkodobé závazky
Běžná likvidita	Oběžná aktiva / krátkodobé závazky
Ukazatel aktivity	
Obrat aktiv (kapitálu)	Tržby / aktiva
Doba obratu kapitálu	$\text{Pasiva} / (\text{výnosy} / 360)$
Doba obratu pohledávek	$\text{Krátkodobé pohledávky} / (\text{výnosy} / 360)$
Ukazatele zadluženosti	
Celková zadluženost	Cizí zdroje / celková aktiva
Koeficient zadlužování	Vlastní kapitál / aktiva
Míra zadluženosti	Cizí zdroje / vlastní kapitál
Poměr obratu krátkodobých pohledávek a závazků	$\text{Doba obratu pohledávek} / \text{doba obratu závazků}$
Rozdílové ukazatele	
Čistý pracovní kapitál	Oběžná aktiva – krátkodobé závazky
Podíl čistého pracovního kapitálu na aktivech	$\text{Pracovní kapitál} / \text{celková aktiva} * 100$
Absolutní ukazatele	
Horizontální analýza	$\text{Běžné období} - \text{přechodné období} / \text{Absolutní změna} / \text{předchozí změna} * 100$
Vertikální analýza	Podíl položky na bilanční sumě

Zdroj: Otrusínová, 2011, Kraftová, 2002, Knápková, 2010

Pro výpočet ukazatelů SIMU byla využita následující tabulka.

Tabulka 2 Využití ukazatele v SIMU

Počet obyvatel obce	
Příjem celkem (po konsolidaci)	Součet tříd 1+2+3+4 po konsolidaci
Úroky	položka 5141
Uhrazené splátky dluhopisů a půjčených prostředků	položky 8112, 8122, 8212, 8222, 8114, 8124, 8214, 8224
Dluhová služba celkem	Součet sloupců 3 a 4
Ukazatel Dluhové služby (v %)	Podíl sloupce 5 a 2
Aktiva celkem	Součet výkazů za vlastní obec a jí zřízené PO
Cizí zdroje	Součet výkazů za vlastní obec a jí zřízené PO
Stav na bankovních účtech celkem	Součet výkazů za vlastní obec a jí zřízené PO
Úvěry a komunální dluhopisy	Součet výkazů za vlastní obec a jí zřízené PO
PNFV a ostatní dluhy	Součet výkazů za vlastní obec a jí zřízené PO
Zadluženost celkem	Součet sloupců 10 a 11
Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (v %)	Podíl sloupce 8 a 7
Podíl zadluženosti na cizích zdrojích (v %)	Podíl sloupce 12 a 8
8 - leté saldo	součet výsledků od počátku roku za posledních 8 let
Oběžná aktiva	Součet výkazů za vlastní obec a jí zřízené PO
Krátkodobé závazky	Součet výkazů za vlastní obec a jí zřízené PO
Celková likvidita	Podíl sloupce 16 a 17

Zdroj: MFČR:Simu, 2019

3 Teoretická východiska

Třetí kapitola popisuje základní pojmy, které jsou poté využity při praktické aplikaci finanční analýzy na konkrétní obci.

3.1 Územní samospráva

Nejprve je nutné definovat samosprávu, což je patrné v této kapitole.

3.1.1 Státní správa

Je činnost státu realizovaná formou především ústředních (ministerstva) a územních (kraje) orgánů, ostatních orgánů (státní fondy). Státní správu rozlišujeme na specializovanou a všeobecnou. Příkladem specializovaného výkonu státu je působnost finančního úřadu. Všeobecnou funkcí státu jsou územní samosprávné celky. Státní správa je řízena vládou.

Ekonomie veřejného sektoru je považována za nejrychleji rostoucí obor mikroekonomie. Pod tímto pojmem se rozumí veřejné finance, které představují užší obor, který se soustředí na daňovou část rozpočtu (Jackson, Brown, 1991).

(Rektořík, 2007) uvádí šest základních pojetí kontroly veřejného sektoru, která má již dlouhou tradici. Prvním pojetím je informace (zjišťuje odchylky mezi skutečným a očekávaným stavem), druhou částí kontroly je regulační pojetí. Institucionální pojetí má funkci jako regulační (Nejvyšší kontrolní úřad, Česká obchodní inspekce). Represivní pojetí má vyvodit důsledky ze zjištěných odchylek. Dalším pojetím je motivační, která má opačnou funkci než represivní. Posledním pojetím je výchovné, jehož cílem je usměrňování kontrolovaného objektu subjektem kontroly.

3.1.2 Územní samospráva

V České republice je používán dvoustupňový systém územní samosprávy (ústavní zákon č. 1/1993, hlava VII, článek 99), kdy základní jednotkou je obec (místní samospráva), (Zákon č. 1/1993, 2019).

Druhým stupněm podle (zákona č. 347/1997, 2019) je kraj, v České republice je jich 14. Každá obec má své samosprávné kompetence, do nichž jiné obce (kraje) nemohou zasahovat. Zastupitelstva obcí rozhodují všude tam, kde se nejedná o záležitosti svěřené krajům (Provazníková, 2009).

3.2 Základní pojmy územní samosprávy

Výše uvedený kraj a obec je v této kapitole blíže představen.

3.2.1 Kraj

Kraj je územním společenstvím občanů, mající právo na samosprávu a veřejnoprávní korporace, která má vlastní majetek, příjmy a hospodaří za podmínek stanovených zákonem dle vlastního rozpočtu. Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích ho definuje, jako vyšší územně samosprávný celek. Pečuje o rozvoj svého území a potřeb občanů. Kraj spravuje krajský úřad, hejtman, zastupitelstvo a rada kraje. Zastupitelstvo zřizuje výbor finanční, kontrolní, na vzdělání, zaměstnanost a výchovu. Orgány státu mohou do samostatné působnosti zasahovat tehdy, vyžaduje-li to ochrana zákona a v souladu se zákonem (Zákon č. 129/2000, 2019).

3.2.2 Obec

Obec je základním samosprávným územním společenstvím občanů, území obce je celek, který je vymezen hranicí (Zákon č. 128/2000, 2019). Obec pečuje o rozvoj svého území a potřeby občanů. Může rozhodovat samostatně ve věcech, které jsou obci svěřeny do samostatné působnosti. Obec plněním úkolů chrání zájem veřejnosti a je spravována zastupitelstvem obce, radou obce, starostou a obecním úřadem. V obci se zřizuje finanční a kontrolní výbor.

Dle platné právní úpravy je možno působnost dělit na (Průcha, 2004):

- a) samostatnou působnost – jde o klasickou samosprávu, která spravuje svoje záležitosti samostatně a je vázána zákony a obecně vázanými právními předpisy, nejedná se tedy o státní správu, ale o správu plně v kompetenci obce.

- b) Přenesenou působnost – jedná se o výkon státní správy, která je realizována přímo státními orgány, prostřednictvím obcí a jejich orgánů, tzn., je prováděna napřímo.

Při výkonu státní správy jsou rozděleny obce do tří skupin – běžné obce (běžné obecní úřady), obce s pověřenými obecními úřady a obce s rozšířenou působností (Průcha, 2004).

3.2.3 Orgány obce

Obec zajišťuje činnost pomocí svých orgánů (obecní úřad, starosta, zastupitelstvo obce, rada obce a zvláštní orgány obce).

Zastupitelstvo obce – je tvořené členy, jejichž počet se mění podle počtu obyvatel a velikosti území. Členové zastupitelstva mohou být uvolnění nebo neuvolnění, v případě malých obcí jsou neuvolnění. Zastupitelstvo obce se svolává podle potřeby, musí se však sejít jednou za čtvrtletí. O konání zasedání se musí informovat občané na úřední desce obecního úřadu týden před zasedáním. Zasedání obce je veřejné, zpravidla ho řídí starosta obce. Zasedání je usnášeníschopné, pokud je přítomna nadpoloviční většina členů zastupitelstva. Mezi pravomoci zastupitelstva patří: schvalování rozpočtu, závěrečného účtu, programu rozvoje obce, volba a odvolání starosty, místostarosty a dalších členů obce. Dále může zřizovat dočasné i trvalé peněžní fondy, příspěvkové organizace, právnické osoby, nabývání a převod nemovitých věcí obce, uzavírání smluv o sdružení poskytování finančních darů nad 20 000 Kč a další (Černohorský, 2014).

Starosta reprezentuje obec navenek, plní úkoly, které stanovuje zákon o obcích. Pokud v obci není funkce tajemníka, plní ji starosta tzn., řídí a kontroluje zaměstnance úřadu a je za tuto činnost zodpovědný zastupitelstvu. Starosta s ověřovateli podepisuje zápis o průběhu zasedání, dále s místostarostou obce, nebo pověřeným radním má za úkol podepisovat obecně závazné vyhlášky nebo další různá usnesení zastupitelstva obce.

3.3 Majetek obcí

Majetek obce je tvořen statky (hmotnými i nehmotnými), se kterými může nakládat volně. Hospodaření s majetkem spadá v celém rozsahu do oblasti samostatné působnosti.

Obec musí o svůj majetek pečovat, zachovávat ho, rozvíjet, chránit před odcizením, zneužitím, zničením nebo poškozením (Kočí, 2012).

Majetek obce je dělen do několika skupin (Černohorský, 2010).

Finance – zahrnuje běžný a termínované účty, akcie a podílové listy.

Věci movité – patří sem např. vybavení úřadu, škol a dalších organizací, zřízené obcí, mobiliář obecní (koše, lavičky, zastávky, zábradlí)

Věci nemovité – sem patří pozemky, pole, komunikace, chodníky, veřejné prostranství, zahrady a parky. Mezi další nemovité věci patří budovy (obecní úřad, škola, domov seniorů, bytové domy, komerční prostory, sportovní a kulturní zařízení).

Infrastruktura – zahrnuje majetek, jako vodovody, kanalizace, veřejné osvětlení, čistírny odpadních vod, rozvod vody, vedení rozhlasu a kabelové televize.

3.4 Rozpočet

Rozpočet obcí představuje plán na konkrétní rok, podle něhož se finančně řídí jednotlivé části obce. Podkladem pro zpracování je rozpočtový výhled na dobu dvou až pěti let, rozpočet se sestavuje jako vyrovnaný. Obec může schválit rozpočet přebytkový i schodkový. Přebytkový rozpočet se schvaluje, když jsou některé příjmy daného roku určené až pro následující roky, nebo pro splácení jistin roků předchozích. Schodkový rozpočet může být schválen jen, když schodek lze uhradit prostředky z minulých let, úvěrem, půjčkou, návratnou finanční výpomocí nebo prodejem komunálních dluhopisů obce.

Na první pohled je rozpočet vnímán jako bilance příjmů a výdajů za jeden rok. Tento rozpočet poskytuje informaci o vyrovnanosti a nevyrovnanosti jednotlivých složek veřejných rozpočtů. Sladění příjmů a výdajů, které má obec k dispozici je cílem rozpočtu (Císařová, Pavel, 2008).

3.5 Rozpočtový proces

Proces rozpočtu je časově delší období než období rozpočtové. Jedná se zpravidla o 1,5 až 2 roky. Finanční výbor sestavuje rozpočet obce (Peková, 1999).

Pomocníkem pro střednědobé finanční plánování rozvoje a hospodářství je rozpočtový výhled, který je popsán v zákoně č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Je sestavován na období 2 až 5 let po roce následujícím. Můžeme tam najít příjmy a výdaje dlouhodobého charakteru, zejména pohledávky, závazky, finanční zdroje a potřeby dlouhodobé povahy (Zákon č. 250/2000, 2019).

Fáze rozpočtového procesu je možno dělit do těchto částí (Provazníková, 2009):

1. Analýza minulosti a stanovení priorit pro období rozpočtu.
2. Sestavení návrhu - rozpočtového výhledu, který musí být podobné jako rozpočet obce.
3. Projednání a schválení rozpočtu – finančním výborem. Případné připomínky jsou zpracovány do návrhu, který je vyrovnaný, schodkový nebo přebytkový. Pokud je rozpočet schodkový, musí být dáno, jak bude ztráta kryta. Možností je několik – zabezpečit smluvně půjčku, úvěr, finanční výpomoc nebo prostředky z minulých let. Důležitým rysem rozpočtu je, aby byl úplný, reálný a pravdivý.
4. Kontrola plnění rozpočtu – probíhá v celém rozpočtovém období.
5. Přehled o rozpočtovém plnění – se nazývá závěrečný účet a sestavuje ho výkonný orgán obce. Schvaluje zastupitelstvo obce.
6. Následná kontrola – může nechat přezkoumat hospodaření krajským úřadem, nebo auditorskou společností. Zpráva o přezkoumání je součástí závěrečného účtu.
7. Aktualizace rozvoje programu a rozpočtového výhledu.

Rozpočtové opatření – jsou změny ve schváleném rozpočtu. Opatření jsou evidována podle časové posloupnosti.

Schvaluje je zastupitelstvo obce, když schválí závazný ukazatel, jedná se o přesun prostředků v rámci paragrafu. Je to případ, kdy je schválen objem financí připadající na konkrétní paragrafy, ne na položky (Schneiderová, 2013).

Rozpočtové provizorium – pokud nedojde ke schválení před začátkem následujícího roku, musí se hospodařit podle pravidel rozpočtového provizoria až do doby, než bude schválen rozpočet. Pokud dojde k pohybu financí v době rozpočtového provizoria, stávají se tyto příjmy a výdaje součástí schváleného rozpočtu. Zastupitelstvo uvolňuje finance na výdaje v podobě jedné dvanáctiny celkové roční částky podle rozpočtu minulého, prostředky poskytuje každý měsíc. Pokud rozhodnou jinak, můžou se finance uvolňovat jen na pravidelně se opakující platby, které již byly sjednány (Černohorský, 2014).

Rozpočtová skladba (rozpočtová klasifikace) – zajišťuje porovnatelnost příjmů a výdajů, z hlediska prostorového, tzn. mezi jednotlivými rozpočty, které jsou na stejné časové úrovni, tzn. mezi různými obdobími, je dáno jednotlivé členění, kterým se řídí všechny rozpočty. Rozpočtová skladba vyhovuje mezinárodním standardům. V České republice je platná vyhláška Ministerstva financí o rozpočtové skladbě č. 323/2002 Sb. (Provazníková, 2009).

V rozpočtové skladbě jsou používány čtyři druhy třídění. Příjmy a výdaje je možné třídit na kapitální, druhové, odvětvové a konsolidační. Kapitální třídění není pro územní samosprávu povinné. Druhové třídění je jedním ze základních a týká se všech peněžních operací, které jsou tříděny do tří základních okruhů: příjmy, výdaje a financování. Dále je možné třídit podle odvětví, podle toho je možné dělit všechny druhy výdajů. Příjmy je možné tímto způsobem třídit jen nedaňové a kapitálové. Prvky konsolidačního třídění jsou tzv. záznamové položky, které umožňují vyloučit duplicity (Provazníková, 2009).

3.6 Struktura rozpočtu

Obecní rozpočet je sestavován, jako běžný a kapitálový.

V rozpočtu běžném se objevují běžné, každoročně se opakující příjmy a výdaje, rozpočet by měl být z dlouhodobého pohledu vyrovnaný. Toto není úplně žádoucí, protože finanční prostředky na další období přicházejí ze státního rozpočtu až v průběhu ledna.

Když obec končí s vyrovnaným rozpočtem a nemá vytvořené rezervy, může dojít k tomu, že nemá dostatek peněžních prostředků na provoz v novém období (Peková, 2008).

Oddělení běžného rozpočtu od kapitálového je výhodné, z toho důvodu že se lépe odděluje hospodaření běžné od investičního (dlouhodobého). Je možné rozebrat, na co jsou používány daňové, nedaňové příjmy a výdaje, jak je patrné v následující tabulce 3.

Tabulka 3 Běžné výdaje

Příjmy	Výdaje
Daňové	
Svěřené daně	Všeobecné veřejné služby
Sdílené daně	Veřejný pořádek
Místní daně	Vzdělání
Správní poplatky	Bydlení
	Komunální služby
Nedaňové	
Uživatelské poplatky za služby	Placené úroky
Příjmy z pronájmu majetku	Běžné dotace jiným rozpočtům
Zisk z podnikání	Ostatní běžné výdaje-placené pokuty
Ostatní	
Přijaté transfery	
Běžné dotace ze SR	
Běžné dotace ze státních fondů	
Od územních rozpočtů	
Ostatní běžné příjmy	

Zdroj: Peková, 2008

3.7 Příjmy územních rozpočtů

Příjmy obecních rozpočtů lze rozdělit na čtyři základní skupiny: daňové, nedaňové, transfery a dotace (např. příjmy z majetku, daně placené občany, různé poplatky). Tyto příjmy jsou nenávratné a nejdůležitějším zdrojem financování. Dalším zdrojem příjmů mohou být tzv. návratné příjmy (úvěry, půjčky), které se musí za stanovených podmínek splatit (Provazníková, 2009).

3.7.1 Daňové příjmy

Příjmy daňové tvoří nejdůležitější příjem rozpočtů, není jednotná definice. Většina statistik zahrnuje do daňových příjmů všechny povinné platby do veřejného sektoru, které nejsou založeny na principu ekvivalence (Ochrana a kol., 2010).

Podle zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení – daňové příjmy rozpočtu tvoří následující položky.

Daně svěřené a sdílené

Daně svěřené (výlučné) jsou daně, které přísluší rozpočtům v celé výši (daně z nemovitostí, týká se nemovitostí, které jsou na území obce), představují nárok obce na část výnosů z celostátně uvalených daní. Tyto daně jsou vybírány státem podle stanovených koeficientů, výnosy se rozdělují mezi obce. Mezi daně sdílené patří daň z přidané hodnoty. Podíl obce na této dani je 20,83 %. Další nárok má na podílu 22,87 % z daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a 23,58 % na daň z příjmů fyzických osob, která je vybírána zvláštní srážkou podle zvláštní sazby. Na dani z příjmů právnických osob je podíl 23,58 %.

Místní a správní poplatky

Další druh příjmů jsou místní poplatky, mají fakultativní charakter. To znamená, že zastupitelstvo se samostatně rozhoduje, zda poplatky bude vybírat a v jaké výši. Zavádí pomocí obecně závazné vyhlášky, jedním ze základních kritérií zavedení nebo nezavedení je poměr nákladů a výtěžnost. Nejčastější poplatek je ze psů, hlavní funkcí tohoto je regulovat počet psů v obci. Vybírá se tam, kde má držitel psa trvalý pobyt. Výše poplatku je podle velikosti obce a může být až do výše 1 500 Kč za psa. Další poplatek je za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů. Vybírá se na základě zákona o místních poplatcích č. 565/1990 Sb. nebo na základě zákona č. 185/2001 Sb. o odpadech. Poté jde o poplatek za komunální odpad.

Další poplatky jsou za užívání veřejného prostranství, ze vstupného, za lázeňský a rekreační pobyt, z ubytovacích kapacit, za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst, za provoz výherních hracích automatů a poplatků za zhodnocení stavebního pozemku s možností připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace (Černohorský, 2010).

Předmětem správních poplatků je jejich vyměřování a vybírání, toto provádějí orgány územních samosprávních celků. Zpoplatněné činnosti jsou dány sazebníkem, který je přílohou zákona o správních poplatcích č. 634/2004 Sb., některé činnosti jsou od poplatku osvobozeny. Sazby jsou dány pevnou částkou, nebo procentem u poplatků, které mají základ vyjádřeny finančně (např. poplatek z vydání kopie, opisu nebo výpisu z úředních spisů, nahlédnutí do rejstříku trestů, do živnostenského rejstříku, ohlášení změny trvalého pobytu, vydání občanského průkazu, vydání stavebního povolení).

3.7.2 Nedaňové příjmy

Na rozdíl od daňových příjmů, transferů a dotací může tyto příjmy územně samosprávný celek ovlivnit. Jedná se o příjmy z vlastní hospodářské činnosti, u obcí tvoří poměrně významnou část příjmů (příjmy z vlastního podnikání, uživatelské poplatky a pokuty), (Provazníková, 2009).

3.7.3 Přijaté transfery

Obce jsou zodpovědné za výkon samostatné a přenesené působnosti. K financování přenesené působnosti slouží především dotace a správní poplatky. Reforma veřejné správy způsobila nárůst tlaku na financování přenesené působnosti prostřednictvím dotací. Účelové dotace jsou poskytovány obcím na konkrétní účely a jsou zodpovědné za správné využití dotace. Neúčelové dotace jsou obci poskytovány na základě kritérií, ale samostatné užití je zcela v kompetenci obce (Provazníková, 2009).

3.8 Výdaje běžného rozpočtu

Výdaje se nedají snadno popsat, protože se více liší a odráží rozmanitost preferencí obyvatel. Představy občanů obce překračují možnosti dostupných příjmů.

Výdaje se dělí na běžné a kapitálové. Běžné výdaje jsou na chod obecního úřadu, provoz škol, údržbu silnic, veřejných prostranství, veřejného osvětlení, hřbitova, na podporu kultury a sportu.

Někdy není možné výdaje přesně odhadnout (např. náklady na odklizení sněhu), jiné zase ovlivnit, protože jsou dány (např. nařízením vlády o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě). Kapitálové výdaje jsou investiční na výstavbu, nákup nemovitostí jako jsou stavby a pozemky, dále výdaje na generální rekonstrukce budov a zařízení, které zvyšují hodnotu majetku, ale i výdaje na nákup akcií, finanční vklady do obchodních společností, investiční dotace (Černohorský, 2010).

Často může jít o veřejné zakázky, které se dělí na nadlimitní, podlimitní a malého rozsahu. Nadlimitní je taková, která limit stanovený prováděcím právním předpisem přesáhne (pro kategorii zadavatelů, oblasti a druh zakázek). Podlimitní je, jejíž hodnota je nad 1 000 000 Kč bez DPH. Veřejná zakázka malého rozsahu nesmí přesáhnout částku 1 000 000 Kč bez DPH (Zákon č. 137/2006, 2019).

3.9 Kapitálový rozpočet

Jsou příjmy a výdaje, které se týkají investičního hospodaření obce, jak je uvedeno v tabulce 4.

Tabulka 4 Kapitálový rozpočet obce

Příjmy	Výdaje
Z prodeje majetku	Financování investičních potřeb municipality
Kapitálové transfery ze státního rozpočtu a ostatních fondů, dotace z kraje	Finanční investice do cenných papírů
Přijaté úvěry	Splátky úvěru
Přebytek z běžného rozpočtu	Krytí deficitu běžného rozpočtu
Příjmy z emise cenných papírů	

Zdroj: Černohorský, 2010

Kapitálové příjmy mají nepravidelnou povahu a řadí se mezi ně výnosy z vlastnictví cenných papírů, prodej majetkových podílů a příjmy z prodeje majetku. (např. pozemky, nemovitosti, stroje, software, prodej akcií a dluhopisů).

3.10 Finanční analýza

Finanční zdraví firem se zjišťuje pomocí metody finanční analýzy. Je důležitá pro poskytovatele úvěrů, dotací a bezúročných půjček i občany obce. Finanční analýza se dělí na absolutní, rozdílovou a poměrovou. Zdrojem pro absolutní jsou základní účetní výkazy. Ukazatelé rozdílové se vypočítávají jako rozdíl mezi určitou položkou aktiv a pasiv. Poměrové ukazatelé se nejčastěji využívají a výpočet je podíl dvou položek. Dílčí ukazatelé pro analýzu poměrových ukazatelů se zabývá finanční analýzou municipalit (rentabilita firmy, likvidita, tok peněz, financování a aktivita firmy. Základní účetní výkazy pro veřejné subjekty jsou rozvaha a výkaz zisků a ztrát. Pro municipální firmy má analýza úlohu argumentační a soukromé ziskové firmy, provádí finanční analýzu za účelem poznat svou situaci a pozitiva v rámci tržní konkurenci (Kraftová, 2002).

3.10.1 Postavení obce při finanční analýze

V České republice tvoří municipální sféru kraje a obce, je zde 14 krajů a 6 000 obcí. Jejich úkolem je zvelebování a zabezpečování vlastního majetku a zabezpečování veřejných produktů pro své občany (Kraftová, 2002).

Hlavním cílem sektoru veřejného, na rozdíl od soukromého, není maximální zisk, ale rozvoj obce, a uspokojení potřeb občanů. Každá obec by měla dosahovat vyšších příjmů než výdajů, ale v praxi to ovšem nefunguje. Obec Modrava se snaží rozvíjet a zlepšovat zázemí pro její občany (výstavba nové čističky odpadních vod, nové rozvody pitné vody, posílení zdroje pitné vody, příspěvek na zlepšení bydlení, příspěvek pro rodiny s dětmi).

3.10.2 Výkazy a účetnictví obce

Od 1. 1. 2010 se vyhláškou č. 410/2009 Sb. mění účetní závěrka územně samosprávních celků. V účetní závěrce jsou výkazy, které se dosud nepoužívaly. Dále je upraveno uspořádání a obsahová náplň rozvahových a výsledkových položek. Účetní závěrku tvoří pět výkazů – rozvaha, výkaz zisků a ztrát, výkaz o peněžních tocích, výkaz čistého jmění a porovnání ročních a čtvrtletních finančních údajů (Otrusinová, 2011).

3.10.3 Zdroje dat pro finanční analýzu a uživatelé finanční analýzy

Pro provedení finanční analýzy jsou potřebné účetní výkazy, a to výkaz zisků a ztrát, rozvaha, cashflow a změny ve vlastním kapitálu. Po novele zákona o účetnictví v lednu 2011 došlo v municipálních firmách ke změnám.

3.10.4 Externí uživatelé

Kislingerová mezi externí uživatele řadí např. banky a věřitelé, stát a jeho orgány. Uživatelé sledují, jak se vyvíjí finanční situace, z důvodu potencionální půjčky, aby to nebyl moc velký risk. A pokud již své peníze půjčili, mají zájem vědět, jak s nimi nakládají. Je důležité vědět, že není zaručeno, že zájmy věřitele a dlužníka se budou vždy shodovat (Kislingerová, 2010).

Věřitelé používají analýzu financí k prověření současných a budoucích dlužníků. Rozhodují se na základě finančního zdraví se, za jakých podmínek a v jaké výši jsou ochotni poskytnout peněžních prostředků.

Stát a jeho orgány analýzu využívají z několika důvodů, pro kontrolu správnosti vykázaných daní. Jako informace pro různá statistická šetření, kontrolu podniků se státní účastí, rozdělování finančních výpomocí a získání přehledu o stavu financí podniků, kterým v rámci veřejné soutěže byly svěřeny státní zakázky.

Zájmy obchodních partnerů jsou různé, podle toho, zda se jde o dodavatele nebo odběratele. Finanční stabilita je důležitá pro všechny zúčastněné (Růčková, 2015).

3.10.5 Interní uživatelé

Kislingerová k interním uživatelům řadí např. odboráře a zaměstnance. Zaměstnanci mají zájem na finanční stabilitě a prosperitě, která jim zajistí stále zaměstnání a finanční ohodnocení (Kislingerová, 2010).

3.10.6 Interní informace

Nejdůležitější jsou informace z účetní závěrky, které upravují závazné předpisy, u velkých společností jsou veřejně dostupné.

Mezi tyto informace patří data z vnitropodnikového účetnictví, které poskytují nezbytné údaje pro správné vedení firmy, ale nejsou upraveny žádným zvláštním předpisem. Kde se sledují hlavně: rozpočetnictví, nákladové účetnictví a statistika podniku.

Externí informace jsou např.: analýzy národního hospodářství a mezinárodní, statistické informace, postavení na trhu, konkurence a opatření vlády atd. (Růčková, 2015)

3.10.7 Rozvaha

Účetní rozvaha je přehled aktiv a pasiv, ke konkrétnímu dni a musí vždy splňovat bilanční rovnici, to znamená, že aktiva a pasiva se musí rovnat.

Do aktiv patří majetek podniku, který musí přinést ekonomický prospěch, přeměnou na hotovost nebo postupným přeměňováním na výrobky s následným zhodnocením (Růčková, 2008).

Aktiva se dělí na dlouhodobý a oběžný majetek, ale může se dělit i na dlouhodobá a krátkodobá aktiva. Důležité je, že aktivum, které je oběžné, nemusí být jen krátkodobé, ale i dlouhodobé a pořád to bude oběžné aktivum (Sedláček, 2004).

Dlouhodobý majetek se rozděluje na hmotný, nehmotný a finanční majetek s životností delší než jeden rok. Do dlouhodobého hmotného majetku s pořizovací cenou vyšší než 40 000, patří např. stavby, pozemky, samostatné movité věci. Dlouhodobý nehmotný majetek je např. software, licence, patenty atd., který má pořizovací cenu vyšší než 60 tisíc. Dlouhodobý finanční majetek zahrnuje majetkové účasti, realizovatelné a dlužné cenné papíry.

Aktiva oběžná jsou majetky se splatností do jednoho roku např. zásoby, dlouhodobé a krátkodobé pohledávky, peníze v pokladně a bance, ceniny (Růčková, 2008).

Pasiva jsou zdroje krytí majetku. V rozvaze se řadí podle vlastnictví, na vlastní a cizí zdroje a také na dlouhodobá (s dobou splatnosti nad jeden rok) a krátkodobá (s dobou splatnosti do jednoho roku), i na externí (nejsou z vlastní činnosti) a interní (jsou z vlastní činnosti), (Kraftová, 2002).

Do vlastních zdrojů patří hlavně základní kapitál, což je vklad společníků, který vždy najdeme v obchodním rejstříku. Pak následují fondy kapitálové a ze zisku, výsledek hospodaření minulých let i z běžného období. Zdroje cizí jsou rezervy, dluhy, dlouhodobé a krátkodobé závazky, z kterých se obvykle dá vyčíslit dluh podniku (Růčková, 2008).

3.10.8 Výkaz zisků a ztrát

K jakékoliv analýze je zapotřebí získat detailní a relevantní podklady, které jsou účetní závěrka a vnitropodnikové účetnictví, hlavně rozvaha a výkaz zisků a ztrát.

Výkaz zisků a ztrát informuje o nákladech, výnosech a výsledku hospodaření. Výsledek hospodaření propojuje výkaz zisků a ztrát s rozvahou, kde ho najdeme na straně pasiv ve vlastních zdrojích. Při sestavování je potřeba dodržet tzv. aktuální princip, to je, že náklady a výnosy účtujeme do věcně a časově souvisejícího období (Knápková a Pavelková, 2010).

Výkaz zisku a ztrát se rozděluje:

Náklady z činností, jinak náklady na provoz (spotřeba materiálu, energie, mzdy, daně, odpisy),

Finanční náklady, úroky a kurzové ztráty,

Náklady na transfery z územního rozpočtu,

Náklady sdílených daní,

Výnosy z činnosti (tržby ze služeb),

Finanční výnosy, úroky a kurzové zisky,

Výnosy z transferů z územního rozpočtu,

Výsledek hospodaření před zdaněním i po zdanění (Provazníková, 2015).

3.11 Metody finanční analýzy

Podle (Sedláčka, 2007) je klasická finanční analýza, dvě navzájem propojené části, kterými jsou kvalitativní analýza a kvantitativní analýza.

Kvalitativní, tzv. fundamentální analýza, která vychází z ekonomických a mimoekonomických jevů. Spoléhá se na znalosti odborníků a subjektivní odhady, nepoužívá matematických metod a jejím výstupem je určení nebo označení prostředí, ve kterém se pohybuje podnik (Sedláčková, 2007).

Kvantitativní, tzv. technická analýza zpracovává ekonomická data a používá matematické a statistické metody. Dělí se podle účelu, ke kterému je zapotřebí a podle použitých dat: analýza absolutních dat, poměrových ukazatelů, rozdílových ukazatelů a analýza soustav ukazatelů (Sedláčková, 2007).

(Růžičková, 2008) ukazatele analýzy dělí na absolutní, rozdílové a poměrové. Zdrojem pro ukazatele absolutní jsou základní účetnické výkazy, proto je tento přístup poměrně omezený (nezpracovává žádnou matematickou metodu). Ukazatele rozdílový se vypočítávají jako rozdíl určité položky aktiv a pasiv. Ukazatele poměrový jsou nejčastěji využívanou skupinou a vycházejí z absolutních ukazatelů, výpočet je jako podíl dvou položek. Dílčí ukazatele pro analýzu financí poměrových ukazatelů jsou tyto: rentabilita firmy, její likvidita, tok hotovosti, financování firmy a aktivita firmy (Kraftová, 2002).

3.11.1 Analýza absolutních ukazatelů

Nejdůležitějším zdrojem dat pro absolutní ukazatele jsou účetní výkazy. Nejde používat jen výkazy za jedno účetní období. Ukazatele je nutno chápat v souvislostech, aby z analýzy minulosti dokázali odhadnout budoucnost podniku. Můžou tomu dopomoci výroční zprávy, které zachycují, co se v podniku událo (Růžková, 2008).

Horizontální analýza

Analýza vychází z metody porovnávání dat, a to poměřením všech informací v řádcích, tedy horizontálně. Analýza vychází z rozvahy, výkazu zisků a ztrát a zaměřuje se v těchto výkazech na změny jednotlivých položek v čase. Změny sleduje absolutní i procentní (Sedláček, 2007).

$$\text{Absolutní změna} = \text{běžné období} - \text{předchozí období} \quad (1)$$

$$\text{Změna v \%} = \frac{\text{absolutní změna}}{\text{předcházející změna}} * 100 \quad (2)$$

Vertikální analýza

Princip této analýzy je porovnání položek s předem danou veličinou. Když analyzujeme rozvahu, pak porovnáváme s bilanční sumou. Může se analyzovat jen části rozvahy např. položky cizích zdrojů, pak porovnáváme pouze k celkovým cizím zdrojům.

Výpočty vertikální analýzy se dají vyjádřit jednoduchým vztahem:

$$P_i = B_i / B_i \quad (3)$$

Kde P_i nám udává výsledný poměr a za B_i dosazujeme hodnotu položky z rozvahy nebo výkazu zisku a ztrát (Kraftová, 2002).

3.11.2 Analýza poměrových ukazatelů

Poměrové ukazatele získáme jednoduchým podílem absolutních ukazatelů, za pomoci můžeme porovnávat analyzovaný podnik s jinými nebo s odvětvovým průměrem. Při analýze samozřejmě bereme v úvahu i ekonomické okolí podniku (Růčková, 2015).

Ukazatel likvidity

Likvidita je rychlost, jak dokážeme přeměnit aktiva na hotovost, čím rychleji, tím likvidnější. Ve finanční analýze je to schopnost v momentě uhradit všechny závazky. Ukazatelem likvidity se zjistí, schopnost splácet dluhy.

Běžná likvidita (current ratio)

$$\text{Běžná likvidita} = \text{Oběžná aktiva} / \text{krátkodobé závazky} \quad (4)$$

Ukazatel je poměr všech oběžných aktiv a závazků se splatností do jednoho roku. Nemusí být vždy přesný, ale je snadný. Pokud se podnik pohybuje v rozmezí 1,5 – 2,5 pak je v doporučené hodnotě. Čím vyšší hodnota, tím větší pravděpodobnost, že bude solventní (Otrusínová, 2011).

Doporučená hodnota je mezi 1,5 – 2,5, někdy se uvádí hodnota 2 z důvodu řady nástrojů financování u (Růčková, 2015)

Doporučené hodnoty pro běžnou likviditu jsou 1,8 – 2,5, pro dnešní společnosti rychlého rozvoje jde o zbytečně velké zadržování majetku (Scholleová, 2017).

Pohotová likvidita

Tento ukazatel představuje schopnost splatit své závazky, pokud nebereme v úvahu likvidní aktiva (zásoby), která by se musela prodat, aby se mohli dluhy zaplatit (Máče, 2013).

Pro pohotovou likviditu platí, že čítec má být stejný jako jmenovatel tedy poměr 1:1, 1,5:1. Pokud je poměr 1:1 je podnik se schopný vyrovnat své závazky bez prodeje zásob (Růčková, 2015).

Pohotová likvidita by se měla pohybovat v intervalu 1 – 1,5 (Scholleová, 2017).

$$\text{Pohotová likvidita} = \frac{\text{Oběžná aktiva} - \text{zásoby}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad (5)$$

Peněžní likvidita

Peněžní likvidita počítá, že závazky dokáže hradit z nejvíce likvidních zdrojů, a to finančních (Máče, 2013). Doporučená hodnota je 0,9-1,1 v ČR je 0,6 (Růčková, 2015). Měla by se pohybovat na úrovni 0,2-0,5 (Scholleová, 2017).

$$\text{Finanční likvidita} = \frac{\text{Finanční majetek}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad (6)$$

Ukazatel rentability

Tradičním hodnocením efektivnosti u soukromých ziskových firem je ukazatel rentability, který představuje u municipálních firem jeden z nejdiskutovanějších problémů, protože účetní hodnota zisk není významem činnosti firmy municipální. Také je nutné si uvědomit, že hlavní činností je vyrovnat náklady a výnosy a cílem činnosti doplňkové je zisk (Kraftová, 2002).

Rentabilita aktiv

$$ROA = \frac{EBIT}{aktiva} \quad (7)$$

Ukazuje ziskovost aktiv bez ohledu, z čeho jsou financovány. Ukazatel míry pokrytí ztráty z hlavní činnosti říká, jak velkou ztrátu z hlavní činnosti můžeme pokrýt ziskem z doplňkové činnosti. Používá se u veřejného sektoru, kde je hlavní i doplňková činnost. Když se výsledek z hlavní činnosti je rovná nule, nebo je kladný, nemá smysl aplikovat tento ukazatel (Otrusinová, 2011).

Ukazatel míry pokrytí ztráty z hlavní činnosti ziskem z doplňkové činnosti se vypočte dle následujícího vzorce.

$$\text{Míra pokrytí ztráty} = \frac{\text{hospodářský výsledek z doplňkové činnosti}}{\text{hospodářský výsledek z hlavní činnosti}} * 100 \quad (8)$$

Další ukazatel je haléřový ukazatel nákladovosti výnosů doplňkové činnosti ve vztahu k zlomovému faktoru se vypočte dle vzorce 9.

$$\text{Haléřový ukazatel nákladovosti výnosů} = \frac{\text{náklady na doplňkovou činnost}}{\text{výnosy z doplňkové činnosti}} \quad (9)$$

Zlomový faktor je roven 0,6180339 u municipálních firem se nepředpokládá překročení této hodnoty. Čím blíže je doplňková činnost zlomovému faktoru, tím lepší ekonomický výsledek dosahuje (Kraftová, 2002).

Rentabilita vlastního kapitálu

$$ROE = \text{čistý zisk} / \text{vlastní kapitál} \quad (10)$$

Ukazatel udává efektivnost prostředků z vkladů majitelů.

Rentabilita nákladů

Další ukazatel představuje rentabilita nákladů.

$$ROC = \frac{\text{hospodářský výsledek}}{\text{náklady na činnost}} * 100 \quad (11)$$

Čím vyšší hodnota vyjde, tím jsou účinněji využívány vynaložené prostředky, ale nevypovídá o objemu nákladů, zda jsou odůvodněné, rozpočtované nebo překračují rozpočtovanou výši (Otrusínová, 2011).

Ukazatel aktivity

Ukazatel znamená pro firmu doplňkový ukazatel hodnocení.

U municipální firmy je možné hodnocením ukazatelů aktivit určovat: obrat kapitálu (je hodnocením hrubé výnosnosti využívaných celkových zdrojů), doba obratu pohledávek (mohou se během období u firmy ve větší či menší míře vyskytnout), míru vázanosti, mají fixní aktiva ve výnosech, poměry dob obratu mezi krátkodobými pohledávkami a krátkodobými závazky, rychlost obratu zásob, pokud je pro firmu hodnota zásob významná (Kraftová, 2002).

Intenzita aktiv, se vyznačuje ve formě: doba obratu, tj. jakou dobu jsou peníze vázány v aktivech a rychlost obratu, tj. počet obrátek, které se uskuteční za časové období – rok (Otrusínová, 2011).

Doba obratu kapitálu

$$Doba\ obratu\ kapitálu = \frac{kapitál}{výnosy} \div 360 \quad (12)$$

Je jeden ze základních ukazatelů, který udává, kolikrát se vrátí vložený kapitál, pomocí stanoveného ocenění její produkce. Cílem ukazatele je, aby byl co nejvyšší.

$$Míra\ vázanosti\ fixních\ aktiv\ na\ výnosech = \frac{fixní\ aktiva\ v\ zůstatkové\ ceně}{výnosy} \quad (13)$$

Udává poměr mezi fixními aktivy a celkovými výnosy (Kraftová, 2002).

Doba obratu pohledávek

$$Doba\ obratu\ pohledávek = \frac{průměrný\ stav\ pohledávek}{výnosy} \div 360 \quad (14)$$

Cílem ukazatele je minimalizace (Knápková, 2010).

$$Poměr\ dob = \frac{\frac{průměrná\ hodnota\ krátkodobých\ pohledávek}{celkové\ provozní\ výnosy}}{\frac{průměrná\ hodnota\ krátkodobých\ závazků}{celkové\ provozní\ náklady}} \quad (15)$$

Tento ukazatel zajišťuje míru souladu mezi dobou splatnosti pohledávek a závazků. Pokud vyjde 1, znamená to, že doba je vyrovnaná. Cílem municipality by mělo být, že doba splatnosti pohledávek se snižuje, zatímco u závazků se zvyšuje (Kraftová, 2002).

Rychlost obratu zásob

$$Rychlost\ obratu\ zásob = \frac{celkové\ náklady}{průměrná\ hodnota\ zásob} \quad (16)$$

Ukazatel ukazuje období obratu nákladů v zásobách, jeho cílem je být nejvyšší (Otrusinová, 2011).

Ukazatele financování

Ukazatel má u municipalit jiný význam než u sektoru soukromého. Je nutná úzká souvislost mezi rozpočtem a účetnictvím, a tím je potřeba rozlišit financování investiční a neinvestiční. U municipálních firem převažují hlavně vlastní prostředky nad dluhy.

Míra finanční nezávislosti

$$Míra\ finanční\ nezávislosti = \frac{vlastní\ kapitál}{celkový\ kapitál} * 100 \quad (17)$$

Ukazatel je také nazýván ukazatel stability. Hodnotám pod 50 % se musí věnovat pozornost a pod 30 % dochází k nestabilitě u firmy municipální.

Míra věřitelského rizika

$$Míra\ věřitelského\ rizika = \frac{cizí\ kapitál}{celkový\ kapitál} \quad (18)$$

Ukazatel hodnotí míru účasti cizího kapitálu na zdrojích finančních.

Síla finanční páky

$$Síla\ finanční\ páky = 1 + \frac{cizí\ kapitál}{vlastní\ kapitál} \quad (19)$$

Ukazatel představuje míru zadluženosti vlastního kapitálu, tzv. finanční páku (Kraftová, 2002).

Ukazatele produktivity

Ukazatel vyjadřuje produkční schopnost a výkonnost firmy ve vazbě na zdroje tvorby práce i kapitálu. Produktivita práce může být vyjádřena jako podíl přidané hodnoty na jednoho pracovníka. Přidaná hodnota je vhodná, vzhledem ke zvláštnostem ceny veřejného produktu a nízké ovlivnitelnosti cen externích nákladů. Pro potřeby municipálních firem jsou zařazeny dva ukazatelé, a to:

- a) produktivita práce,
- b) produktivita kapitálu.

Musí se brát ohled na oborové kvantitativní a kvalitativní charakteristiky, protože např. ve školství je to počet žáků na jednoho pedagoga, počet hodin výuky nepovinných předmětů na jednoho žáka týdně (Kraftová, 2002).

Produktivita práce

$$\text{Produkt. práce} = \frac{\text{přidaná hodnota}}{\text{průměrný počet pracovník}} \quad (20)$$

Ukazatel měřený pomocí přidané hodnoty říká, kolik peněz vytvořených přidanou hodnotou připadá na jednoho pracovníka nebo průměrný přepočtený počet pracovníků. Cílem je maximalizace a je ovlivňován těmito faktory:

- a) přidanou hodnotou,
- b) počtem pracovníků,
- c) osobními náklady vážícími se na ně.

Produktivita práce se zvyšuje, když se snižuje počet pracovníků. Zvláštní roli při zvyšování hrají osobní náklady, jejich snížení zvyšuje přidanou hodnotu, ale vede k nižší průměrné mzdě, což znamená snížení celkové produktivity práce (Kraftová, 2002).

Míra zhodnocení celkového kapitálu pomocí přidané hodnoty

$$\text{Míra zhodnocení kapitálu} = \frac{\text{přidaná hodnota}}{\text{průměrná hodnota celkového kapitálu}} \quad (21)$$

Ukazatele autarkie

Autarkie měří míru soběstačnosti municipální firmy a je hodnocena buď na bázi výnosově nákladové, nebo příjmově výdajové. Výnosově nákladová používá účetní principy, příjmově výdajová je vázaná na tok peněžních prostředků a rozlišuje, jestli se jedná o provozní toky nebo celkové toky. Při hodnocení míry autarkie je potřeba brát v úvahu dva předpoklady, jejichž opominutí značně komplikuje vyhodnocení (jedná se o modifikované ukazatele rentability), a to jsou:

- a) předpoklad plné nasycenosti poptávky nabídkou,
- b) předpoklad neexistence soukromé firmy, která by potřebovala na stejnou úroveň výstupů menší vstupy.

Prostředky v příjmech mohou představovat výnosy, které jsou vázány na jiné období, což může zkreslit interpretaci ukazatele. Výdaje jsou koncipovány tak, že se do nich neřadí odpisy majetku, tudíž ukazatel nezachycuje míru samoreprodukce majetku municipalit (Kraftová, 2002).

Autarkie hlavní činnosti na nákladově výnosové bázi

$$\text{Autarkie hlavní činnosti} = \frac{\text{výnosy z hlavní činnosti}}{\text{náklady hlavní činnosti}} * 100 \quad (22)$$

Tento vzorec ukazuje, do jaké míry je municipalita schopna pokrývat své náklady na hlavní činnost z dosažených výnosů z hlavní činnosti, je vyjádřen v procentech.

Celková autarkie na bázi příjmů a výdajů

$$\text{Celková autarkie} = \frac{\text{příjmy}}{\text{výdaje}} * 100 \quad (23)$$

Při výpočtu tohoto ukazatele je odbouráván vliv účetních principů, které jsou aplikovány při účtování výnosů a nákladů. Také udává, zda byly příjmy generovány v dostačující míře.

Pokud příjmy pokryly výdaje, výsledek je roven nebo větší 100, když příjmy nepokryly výdaje, výsledek bude menší než 100.

Autarkie příjmů z neinvestiční dotace na celkové provozní příjmů

$$\text{Autarkie příjmů} = \frac{\text{neinvestiční dotace}}{\text{neinvestiční příjmy}} * 100 \quad (24)$$

Významným indikátorem podílu rozpočtových prostředků na financování municipální firmy je ukazatel míry pokrytí celkových provozních příjmů provozní dotací. Uživatelské poplatky a příjmy, které jsou z doplňkové činnosti, představují zbytek příjmů do 100 % (Kraftová, 2002).

Ukazatele investičního rozvoje/útlumu

V soukromé sféře se tento ukazatel využívá stejně jako ve sféře municipalit a ty se pohybují v podmínkách, kdy tržní mechanismus moc nefunguje. Je posuzována kvalita a kvantita, v níž se nachází majetek, který umožňuje tvorbu veřejných produktů. Podle výsledku zjištění se rozhoduje o rozvoji či útlumu, tedy o pořízení nebo nepořízení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku (Kraftová, 2002).

Koeficient opotřebení dlouhodobého majetku

$$\text{Koeficient opotřebení dl. majetku} = \frac{\text{oprávky}}{\text{dlouhodobá aktiva (v pořizovacích cenách)}} \quad (25)$$

Tento koeficient ukazuje, jak je dlouhodobý majetek opotřebován a je nutné se rozhodnout, zda zahrnout i neodepisovaný majetek, který by výsledek značně zlepšoval (Otrusínová, 2011).

Míra investičního rozvoje

Ukazatel doplňuje obraz o potřebě investičních zdrojů. Jde o poměr všech plánovaných investic (investice netto a obnovovací) a opravek a ukazuje, zda je možné během roku obnovit majetek z opravek (Kraftová, 2002).

Toto je poslední ukazatel investičního útlumu či rozvoje a vypočte se dle následujícího vzorce (Otrusínová, 2011).

$$\text{Míra investičního rozvoje} = \frac{\text{investice brutto}}{\text{oprávky}} \quad (26)$$

3.11.3 Analýza rozdílových ukazatelů

Rozdílové ukazatele, jsou označovány jako fondy finančních prostředků nebo finanční (Sedláček, 2007). Fondem v analýze je souhrn určitých aktiv a pasiv, a rozdíl mezi těmito aktivy a pasivy (Kraftová, 2002).

Čistý pracovní kapitál

Je také označován jako provozní nebo provozovací a vypočítá se jako rozdíl oběžných aktiv a krátkodobých pasiv, jak je patrné v následujícím vzorci.

$$\text{Čistý pracovní kapitál} = \text{oběžná aktiva} - \text{krátkodobá pasiva} \quad (27)$$

K tomuto ukazateli má blízko ukazatel běžné likvidity a je nutné, kdyby chtěli tyto ukazatele porovnat, zachovat jednotnou metodiku zařazování položek (Růčková, 2008).

Tento ukazatel je část oběžného majetku, který je financován dlouhodobým kapitálem. Jeho velikost je přímo úměrná ke schopnosti platit závazky. Když se hodnota dostane do mínusu, jedná se o nekrytý dluh (Kraftová, 2002).

3.11.4 Finanční a majetková analýza obce FAMA

V rozvoji ekonomiky regionů hraje veřejný sektor nejdůležitější roli. V soukromém sektoru se můžou nová pracovní místa a přidaná hodnota vytvářet, jen když se ve veřejném sektoru zabezpečí sociální a technická infrastruktura. Další důležitá podmínka je zabezpečit růst obyvatel a pracovních sil. Počet obyvatel, velikost obce a skladba nebo kvalita obecního majetku má vliv na velikost rozpočtu obce. Prostředky na provoz sektoru veřejného se získávají z daní, vlastní činnosti, dotací, prodeje majetku a úvěrů (Toth, 2005).

Metoda finanční a majetkové analýzy

V programu rozvoje regionu, kraje, města či obce bývá jedna z nejosvědčenějších součástí finanční a majetkové analýzy. Jejím úkolem je sledovat stav majetku a jeho další předpokládaný vývoj, příjmy a výdaje, investice, zadlužení a jejich vývoj v budoucnu. Při plánování rozvoje, vymezení vizí a cílů jsou omezujícím faktorem skutečně využitelné finanční prostředky, současný očekávaný stav majetku a odhad dalšího vývoje příjmů (Toth, 2005).

Analýza FAMA je svou vypovídající schopností, schopna pojmout širší pojetí ekonomického a sociálního rozvoje v porovnání s klasickou finanční analýzou. Analýza je založena na posouzení vývoje hospodaření, tzv. retrospektivní a určení budoucího vývoje v jednotlivých letech v rámci stanoveného časového horizontu, tzv. prospektivní analýza. Retrospektivní analýza se provádí v počátku finanční analýzy, a to pohledem do minulosti. Jsou sledovány hodnoty požadovaných příjmů a výdajů, které vycházejí ze skutečného hospodaření obce za uplynulé roky, jsou zohledněny i údaje o zadluženosti. V ČR se provádí analýzy od roku 1993, kdy proběhly výrazné změny daní a dotační politiky. Analýza prospektivní je zhodnocení vývoje rozpočtu do budoucna, kdy se provádí budoucí vývoj z uplynulých dat nebo na základě současných znalostí a předpokladů vývoje (Toth, 2005).

Zdroje informací metody FAMA

Zdroje dat, jsou rozděleny do šesti oblastí: vývoj obyvatel obce, rozvaha, vývoj rozpočtu, dluhová služba, splátkový kalendář, investiční a privatizační program obce. Je nutné využít důležitá a aktuální data, ale také přihlížet k dostupnosti informací.

3.11.5 Vývoj počtu obyvatel

První ukazatel je vývoj obyvatel a dává nám představu o velikosti obce a pro výpočet je velmi důležitý.

3.11.6 Vývoj majetku obce

Když obec nevlastní majetek, nemůže vykonávat žádnou činnost. Pomocí majetku zabezpečuje potřeby, podporuje podnikání a rozšiřuje ho. Majetek se eviduje, oceňuje a zpracovává plán, jak ho využívat a rozvíjet. Z rozpočtu se musí vymezit prostředky na údržbu majetku. Obec má mít soupis majetku a ocenění, ale někdy je to dost obtížné, protože u většiny majetku není známa skutečná cena. K tomuto určení hodnoty majetku se používá odhad tržní ceny odhadcem (Toth, 2005).

Od roku 2012 je povinnost odepisovat majetek v hlavní činnosti. Do této doby bylo nutné provést klasifikace všeho dlouhodobého majetku, určit cenu a zaúčtovat jednorázové oprávkky (SMOCR, 2019).

3.11.7 Analýza a vývoj rozpočtu obce

Při vytváření rozpočtu obce je nutné počítat, s tím, že se musí provést odhad investičních prostředků, které budou vynaloženy na rozvoj obecního majetku, který je prováděn metodou extrapolace dosavadního vývoje příjmů a výdajů. Běžný rozpočet se vždy sestavuje jako vyrovnaný, přesto může vzniknout přebytek, který se převádí na stranu příjmů kapitálového rozpočtu, pokud vznikne schodek, převádí se na stranu výdajů.

Je těžké s přesností rozdělit obecní příjmy na běžné a kapitálové i do budoucna. Menší města a obce toto členění nevyužívají, ale dělí příjmy podle charakteru. Příjmy provozní jsou místní daně, poplatky, správní poplatky a dotace. Investičními příjmy jsou z prodeje majetku, úvěry a přebytky z běžného rozpočtu.

Členění výdajů je jednodušší. Výdaje na provoz jsou provozní a patří sem výdaje na mzdy, na výkon státní správy, na školství, sociální péči a dopravu atd. Výdaje investiční jsou akcie, splátky úvěru a úroků, pokud byly na investiční činnost.

Všichni občané a podnikatelské subjekty, nacházející se v obci, by se měli mít možnost k rozpočtu vyjádřit a jejich připomínky zastupitelstvo brát v potaz. Schválený rozpočet se musí zveřejnit (Toth, 2005).

3.11.8 Dluhová služba obce

Pro budoucí vývoj financí je důležité sledovat úvěry, jejich výši, splácení a úhrady úroků. Při sestavování rozpočtu je nutné sledovat úvěry i do budoucna, protože to není krátkodobá záležitost a představuje pro obec dlouhodobé zatížení. Neměla by z úvěru pokrývat běžné hospodaření. Když příjmy nedokážou pokrýt výdaje, je potřeba hledat úspory v jiné části rozpočtu, než je pokrýt úvěrem. Pokud obec přistoupí na úvěr, měla by počítat, že úvěr vložený do investice, může v budoucnu zvýšit příjmy a tím snazší splácení, když nebude kalkulovat, mohla by se dostat do finančních potíží.

Vydané obligace, leasingy, bankovní úvěry nebo úvěry z fondů nebo programů, tyto všechny podoby může úvěr mít. Nejvyužívanější formou je úvěr bankovní, který se poskytuje až na 30 let. Banka prověřuje schopnost řádně splácet. (Toth, 2005).

Aby se omezilo vysoké zadlužení obcí a krajů má vláda k dispozici nepřímé nástroje, kterými sleduje míru zadluženosti jednotlivých subjektů. Každoročně ministerstvo financí provádí výpočet ukazatele dluhové služby všech obcí a krajů v ČR, který udává procento příjmů, opakující se každý rok, je použit na pokrytí dluhu. Když míra zadlužení překročí hranici 30 %, vstupuje do nebezpečného intervalu a je jí zaslán dopis z ministerstva financí, kde je doporučeno přijmout opatření, aby hranice v dalších letech překračována nebyla. Obec nebo kraj musí do tří měsíců odpovědět s vysvětlením důvodů a přijatými opatřeními, aby se situace už neopakovala, pokud hranici znovu poruší, podá ministerstvo informaci poskytovatelům prostředků ze státního rozpočtu a účelových fondů. Budou mít ztížený přístup k dotacím a návratným finančním výpomocím (Císařová, Pavel, 2008).

$$Ukazatel\ dluhové\ služby = \frac{dluhová\ služba}{dluhová\ základna} * 100 \quad (28)$$

Dluhovou službou jsou úroky, které byly zaplacený, uhrazené splátky vydaných dluhopisů, splátky leasingů a splátky jistin. Do dluhové základny se zahrnují skutečně dosažené daňové a nedaňové příjmy za kalendářní rok a prostředky finančního vztahu státního rozpočtu k obecnímu rozpočtu (Císařová, Pavel, 2008).

3.11.9 Monitoring hospodaření obcí

Ministerstvo financí provádí každoročně výpočet soustavy informativních a monitorujících ukazatelů, které se označují jako SIMU. Tyto informace poskytuje za všechny obce a jimi zřízené příspěvkové organizace a vyhodnotí výsledky výpočtu. Ukazatele se rozdělují na informativní a monitorující. Je vhodné tyto informace vyhodnotit i v rámci konkrétní obce, což je provedeno v praktické části této práce. Jedná se konkrétně o tyto ukazatele (MFČR: Simu, 2019):

Informativní ukazatel

- a) Počet obyvatel obce
- b) Příjem celkem (po konsolidaci)
- c) Úroky
- d) Uhrazené splátky dluhopisů a půjčených prostředků
- e) Dluhová služba celkem
- f) Ukazatel dluhové služby (v %)
- g) Aktiva celkem
- h) Cizí zdroje
- i) Stav na bankovních účtech celkem
- j) Úvěry a komunální dluhopisy
- k) Přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy
- l) Zadluženost celkem
- m) Podíl zadluženosti na cizích zdrojích (v %)
- n) 8 - leté saldo
- o) Oběžná aktiva
- p) Krátkodobé závazky

Monitorující ukazatele

- a) Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (v %)
- b) Celková (běžná) likvidita

3.11.10 Investiční program obce

Při sestavování rozpočtu je nutno brát v úvahu investice, které budou v obci realizovány. Důležité je, zda obec bude pořizovat nový majetek, nebo vynaloží prostředky na opravu nebo přeměnu stávajícího majetku. Při pořízení nové investice se musí počítat s dlouhodobým využitím, ale i s náklady na nutný provoz a údržbu. Investice by měly do infrastruktury, nebo vodovodu, plynovodu a kanalizace v obci (Toth, 2005).

4 Vlastní část

Ve čtvrté kapitole této diplomové práce je provedena finanční analýza vybrané obce, a to v letech 2016 až 2018. Byl zde zohledněn fakt, že finanční analýza obce se liší od běžných podnikatelských subjektů. Je to dáno tím, že cílem podniku je maximalizovat svůj zisk, a to pomocí tržních statků, či pomocí produkce tržních statků. Podniky se tak rozhodují na základě systému tržních cen. Smyslem obce je však maximalizovat blahobyt svých občanů na svém území. Provádí tak prostřednictvím zabezpečování veřejných statků, tvorbou nových podmínek pro svůj rozvoj. Politické hlasování v obci rozhoduje o produkci všech veřejných statků, respektive rozhodování je realizováno veřejnou volbou.

4.1 Charakteristika obce

Jak již bylo předurčeno v úvodu této diplomové práce, je zde provedena finanční analýza obce Modrava. První dochované zmínky o obci Modrava se datují do roku 1614, a jsou spojeny s pronájmem velice dobře zarybněného Modravského potoka. V současné době je Modrava významným centrem šumavské turistiky. Obec Modrava se nachází v nadmořské výšce 985 metrů nad mořem, v centru Národního parku a chráněné krajinné oblasti Šumava, v Plzeňském kraji, v okrese Klatovy. Obec je tvořena třemi původními osadami Modrava, Filipova Huť a Vchynice – Tetov. Celková rozloha správního území obce Modrava je 8163 hektarů. Leží na soutoku potoků Modravského, Roklanského a Filipohuťského, z čehož vzniká jeden soutok řeka Vydra (Obec Modrava, 2019).¹

4.2 Specifika obce

Modrava je centrem celoroční horské turistiky, která je hlavním zdrojem příjmů místních podnikatelů. Největšími zaměstnavateli jsou hotely, penziony a firma Služby Modrava s.r.o. a státní organizace, jako je např. Národní park a chráněná krajinná oblast Šumava.

¹ Oficiální web obec Modrava, sekce Obecní úřad, [on-line], [Cit. 8.9.2019]. Dostupné z: <https://www.sumavanet.cz/oumodrava/>

Život v horské obci má svá specifika. Je zde nepříznivá dopravní obslužnost, špatná dostupnost služeb a zdravotní péče, dlouhé dojíždění dětí do škol. Obcí s rozšířenou působností je obec Sušice, která je od Modravy vzdálená 32 km. Tam se také nachází správní úřad, finanční úřad, katastrální úřad, dostupná zdravotní péče, lékárny, obchody, banky. Děti z obce dojíždí na první stupeň základní školy do obce Srní, která je vzdálena 9 km. Na druhý stupeň musí děti dojíždět do Kašperských Hor, které jsou vzdáleny 25 km. Kašperské Hory jsou pověřenou obcí.

Obec Modrava si veškeré tyto problémy uvědomuje, a proto se snaží k trvalému bydlení přilákat mladé lidi svými speciálními programy: sociální stabilizace a programem demografické stabilizace. Obec také plánuje novou výstavbu, pomáhá místním podnikatelům v péči o turisty (udržováním lyžařských stop, pořádáním divadelních představení, přednášek, včetně péčí o vzhled obce). Ke zlepšení podmínek zakoupila obec vícemístní vozidlo Mercedes-Benz, s cílem dovážení dětí do škol. Dále přispívá obec např. na nákup učebních pomůcek pro MŠ a ZŠ v obci Srní. K zajištění nové výstavby, je však nutné provést změnu územního plánu, která trvá již několik let. Modrava leží celou svou rozlohou na území Národního parku, proto veškeré náležitosti musí projít náročnou cestou byrokratických řízení a schvalovacích procesů.

4.3 Obyvatelstvo

K 31. 12. 2017 byl počet obyvatel obce Modrava zveřejněn Českým statistickým úřadem 78 (Český statistický úřad, 2019)². Počet obyvatel je jedním z kritérií pro přerozdělování sdílených daní. Zákonem č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávním celkům a některým fondům (zákon o rozpočtovém určení daní), ve znění pozdějších předpisů se započtená výměra katastrálního území stanovuje maximálně na 10 ha na 1 obyvatele.

² Český statistický úřad, sekce Obyvatelstvo, [on-line], [Cit. 8.9.2019]. Dostupné z: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=statistiky>

To u obce Modrava znamená pro účely propočtu sdílených daní započtení maximálně 800 ha, což je více jak desetkrát méně, než je skutečná výměra katastru.

4.4 Struktura obce

Zastupitelstvo obce má 7 členů. Schází se podle potřeby, zpravidla 7krát za rok. Schůzi zastupitelstva řídí starosta Ing. Antonín Schubert, který je jediným uvolněným zastupitelem. Jsou zřízeny tříčlenné výbory kontrolní, finanční a tříčlenná bytová komise. Obecní úřad tvoří starosta a účetní v hlavním pracovním poměru (Obec Modrava, 2019)³.

1. 1. 2012 byla obcí založena společnost Služby Modrava s.r.o. a obec je jejím stoprocentním vlastníkem. Společnost má na základě smluv pronajatý majetek obce. Zajišťuje údržbu obce, provozuje parkoviště, Informační centrum, Návštěvnické centrum dřevařství, Hájovnu Březník, Modrý Penzion. Obec prostřednictvím společnosti provedla výstavbu stanice zdravotnické záchranné služby, z důvodu dlouhého dojezdu vozidel rychlé záchranné služby do obce Modrava (Obec Modrava, 2019)⁴.

Jak tedy bylo uvedeno, ve sledované obci Modrava není žádná mateřská škola či základní škola. Děti proto dojíždí do Srní a Kašperských Hor. Obdobně se v obci nenachází ani praktický lékař. Lidé musí za zdravotní péči dojíždět do Kašperských Hor, kde je praktický lékař. Nemocniční ošetření je poskytováno až v nemocnici v Klatovech. Na druhou stranu je však v obci Modrava prostor pro volnočasové aktivity. Je tomu tak od roku 2016, kdy bylo postaveno v první řadě dětské hřiště. Dále došlo v tomto roce k rekonstrukci obecního úřadu, kde byla vytvořena společenská místnost pro různé kulturní a jiné akce.

³ Oficiální web obec Modrava, sekce Struktura úřadu, [on-line], [Cit. 8.9.2019]. Dostupné z: <https://www.sumavanet.cz/oumodrava/struktura.asp>

⁴ Oficiální web obec Modrava, sekce Služby, [on-line], [Cit. 8.9.2019]. Dostupné z: <https://www.sumavanet.cz/sluzbymodrava/>

Co se týče odpadového hospodářství, to je v Modravě na velmi vysoké úrovni. Na rozdíl od některých jiných obcí, zde dochází ke třídění odpadu a k likvidaci odpadů. Pro komunální odpad jsou v obci sběrné nádoby. Ty jsou v pravidelných intervalech vyprazdňovány. Poté je zde několik barevných kontejnerů. Ty jsou jak na papír, plasty, sklo, tak i na bioodpad. Všechny domy v obci jsou napojeny na kanalizaci. V obci je čistička odpadních vod. Modrava má své webové stránky, jejichž adresa je: www.modrava.cz. Zde jsou poskytovány občanům informace o aktivitách, novinkách. Jsou zde umístěny platné vyhlášky, dokumenty, rozpočet a mnoho dalších důležitých informací.

4.5 Demografická struktura obyvatelstva obce

O vývoji počtu obyvatel obce Modrava hovoří následující tabulka. I když je v této práci sledováno hospodaření obce za období 2016 až 2018, je vhodné zde uvést pro analýzu demografické struktury obyvatel, delší časový horizont. Proto je v tabulce 5 období 2013 až 2018.

Tabulka 5 Vývoj počtu obyvatel v roce 2013-2018

Rok	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Počet obyvatel obce k 31.12.	70	70	72	73	78	75

Zdroj: Český statistický úřad: obyvatelstvo, 2019⁵

Z této tabulky je tedy patrné, že počet obyvatel od roku 2013 do roku 2018 mírně vzrostl, a to o pět osob. Nejvyšší počet osob byl ve sledovaném období v roce 2017. Modrava měla v tomto roce 78 osob. Následoval však opět propad počtu obyvatel. Meziročně tak došlo k poklesu o cca 3,8 %. Nyní je vhodné zjistit, proč došlo mezi léty 2013 až 2018 k mírnému růstu počtu osob. Celkem tak mezi léty 2013-2018 zvýšil počet o 7 %. Na tuto otázku nám odpovídá následující tabulka, která shrnuje přirozený přírůstek, úbytek i migraci osob.

⁵ <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/>

Tabulka 6 Pohyb obyvatelstva v roce 2014-2018

	2014	2015	2016	2017	2018
Živě narození	-	1	1	4	2
Zemřelí	-	1	-	1	2
Přistěhovalí	-	3	2	6	1
Vystěhovalí	-	1	2	4	4
Přírůstek (úbytek)	přirozený	-	1	3	-
	stěhováním	-	2	2	-3
	celkový	-	2	1	5

Zdroj: Český statistický úřad: obyvatelstvo, 2019⁶

Z tabulky je tedy možné vyvodit, že v roce 2017 došlo k růstu počtu osob díky vzrůstající porodnosti i díky migraci. V tomto roce se narodily 4 děti, což bylo oproti předchozím rokům, mnohem vyšší počet. Také se přistěhovalo dalších 6 osob, na druhou stranu se čtyři osoby odstěhovaly. To vedlo k tomu, že přirozený přírůstek činil 3 osoby a přírůstek migrací činil 2 osoby. V roce 2018 bylo patrné, že přirozený přírůstek činil nulu, protože se dvě děti narodily, ale dvě osoby zemřely, úbytek migrací činil 3 osoby.

Tento ne příliš pozitivní trend je možné vysvětlit především polohou obce. Poloha obce je vhodná spíše pro cestovní ruch, ale ne pro bydlení. Lidé musí dojíždět delší vzdálenost do práce. Také není obec napojena na žádnou dálnici či rychlostní komunikaci. Dále zde může negativně působit sociální vybavenost obce. Není zde žádný dům s pečovatelskou službou, škola, mateřská škola, lékař. Dalším důvodem, proč do obce nepřichází další lidé, ale spíše se stěhují z obce pryč, je špatná nabídka práce. Podnikatelé zde nemají zájem podnikat, protože pozemky se zde nachází na území národního parku, a proto na nich není možné hospodařit dle vlastního uvážení. Malé množství pracovních míst je také doprovázeno tím, že v Národním parku Šumava, byly výrazně omezeny lesnické práce.

⁶ <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/>

Demografický vývoj obce je možné v neposlední řadě doložit následující tabulkou 7, která hovoří o složení obyvatel dle věku a pohlaví.

Tabulka 7 Složení obyvatelstva v roce 2014-2018

		2014	2015	2016	2017	2018
Počet obyvatel celkem		70	72	73	78	75
v tom podle pohlaví	muži	37	38	39	41	40
	ženy	33	34	34	37	35
v tom ve věku (let)	0-14	11	11	10	14	13
	15-64	49	51	53	55	54
	65 a více	10	10	10	9	8
Průměrný věk		40,1	41,0	40,4	38,6	38,8

Zdroj: Český statistický úřad: obyvatelstvo, 2019⁷

Z tabulky lze vyvodit, že je v obci mírně vyšší podíl osob mužského pohlaví než ženského pohlaví. Například v roce 2018 činil podíl osob mužského pohlaví 53 %. Co se týče věkového složení obyvatel obce Modrava, dochází k poklesu průměrného věku. Tento ukazatel poklesl ze 40,1 let na 38,8 let. V roce 2018 tak byl průměrný věk v obci nižší, než je celostátní průměr, který činí 42,3 let (Český statistický úřad, 2019).

4.6 Analýza majetkové struktury obce Modrava

Obec Modrava vykazovala ve sledovaných třech letech jak majetek dlouhodobý, tak i krátkodobý. V následující tabulce je patrný především hmotný majetek dlouhodobý, který tvoří podstatnou část stálých aktiv obce i největší podíl na celkovém majetku.

⁷ <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/>

Tabulka 8 Struktura majetku obce Modrava v tis. Kč, v roce 2016-2018

	2016	2017	2018
AKTIVA CELKEM	598 708	586 249	557 721
Stálá aktiva	453 829	483 875	505 119
Dl. nehmotný majetek	108	269	264
Dl. hmotný majetek	205 371	199 323	194 017
Dl. finanční majetek	247 749	283 433	270 389
Dlouhodobé pohledávky	600	850	40 450
Oběžná aktiva	144 880	102 373	52 602
Zásoby	65	69	0
Krátkodobé pohledávky	2907	5 763	7 804
Krátkodobý finanční majetek	141 908	96 542	44 798

Zdroj: Monitor státní pokladna, 2019⁸

Do dlouhodobého nehmotného majetku obce Modrava náleží software účetní, software, který umožňuje komunikovat v rámci veřejné správy, různé operační systémy na počítači starosty, účetní atd. Do dlouhodobého hmotného majetku obce Modrava náleží stavby. V první řadě jsou to stavby typu obecní úřad, víceúčelová budova, ve které se konají různé společenské aktivity. Poté je to budova, ve které sídlí Společnost Služby Modrava s.r.o., která je zřízena obcí Modrava a je také jejím stoprocentním vlastníkem. Dále obec vlastní různé pozemky. Část jich ve sledovaných letech prodala. Kvalita popsaných budov je velmi dobrá. Většina jich je opravena a zrekonstruována, což dokládá také následující obrázek.

⁸ <https://monitor.statnipokladna.cz/2019/obce/detail/00573418#rozvaha>

Obrázek 1 Budova obce Modrava

Zdroj: Obec Modrava, 2019⁹

4.7 Analýza rozpočtového hospodaření

Při analýze hospodaření obce dojde nejprve ke zhodnocení obecného vývoje rozpočtů a jejich základních charakteristik, poté bude poukázáno na vývoj příjmových a výdajových stran rozpočtů obce Modrava.

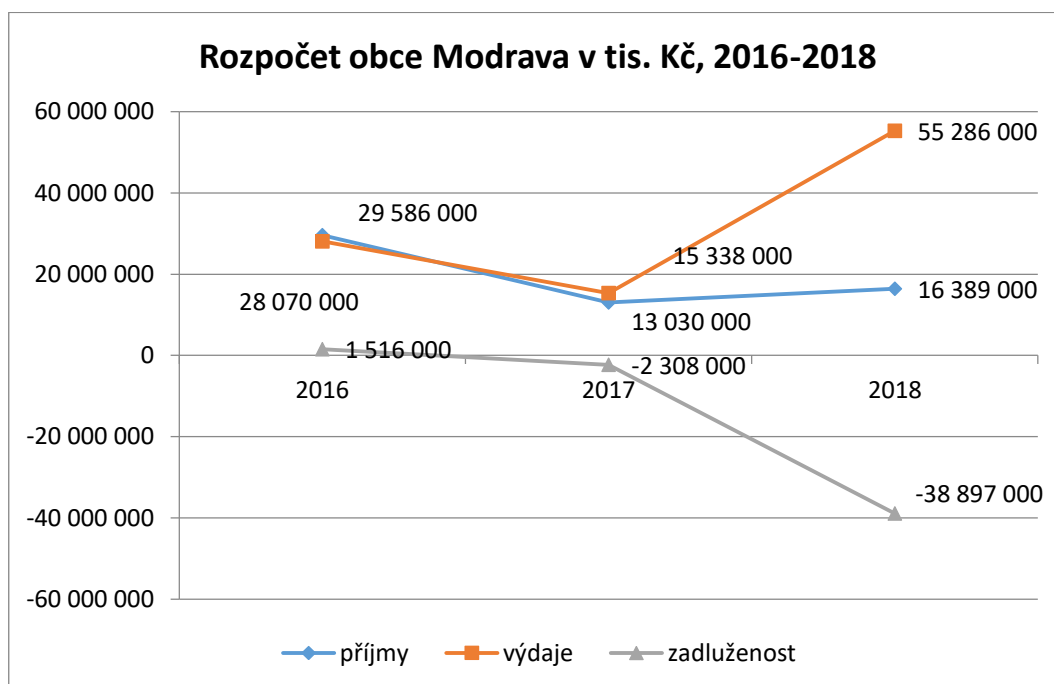
4.7.1 Obecná analýza vývoje

Rozpočtová analýza čerpá veškerá data ze závěrečných účtů obce Modrava. V nich jsou patrné všechny skutečné objemy peněžních prostředků za uplynulý rok. K odůvodnění podstaty některých trendů vybraných ukazatelů byly dále využity údaje z účetních výkazů obce. Základní přehled o hospodaření obce ukazuje vývoj jejich běžných a kapitálových peněžních transakcí v delším časovém období a samozřejmě saldo, které je rozdílem mezi nimi. To pak ukazuje přebytek či případně schodek rozpočtu v jednotlivých letech.

⁹ Oficiální web obec Modrava, sekce Obecní úřad, [on-line], [Cit. 8.9.2019]. Dostupné z: <https://www.sumavanet.cz/oumodrava/>

Na jednu stranu není vhodné, aby obec hospodařila s velkým ziskem, protože by to svědčilo o nedostatečném investování. Na druhou stranu však dlouhodobě schodkový rozpočet není také vhodný. Kvůli vysokému zadlužování obcí, přišla Česká republika k monitoringu příliš zadlužených obcí, jak je uvedeno dále. O vývoji rozpočtu obce Modrava, ve sledovaném období, hovoří následující graf 1.

Graf 1 Rozpočet obce Modrava v tis. Kč, 2016-2018

Zdroj: Monitor státní pokladna, 2019¹⁰

Rozpočet obce Modrava byl v prvním sledovaném roce přebytkový. Obec hospodařila se ziskem ve výši 1 516 tis. Kč. Ve druhém sledovaném roce byl mírně schodkový a činil - 2 308 tis. Kč. V posledním sledovaném roce však byl rozpočet již značně schodkový a dosáhl ztráty ve výši -38 897 tis. Kč. V tomto posledním roce však došlo, jak bude poukázáno dále, k vysokým investicím.

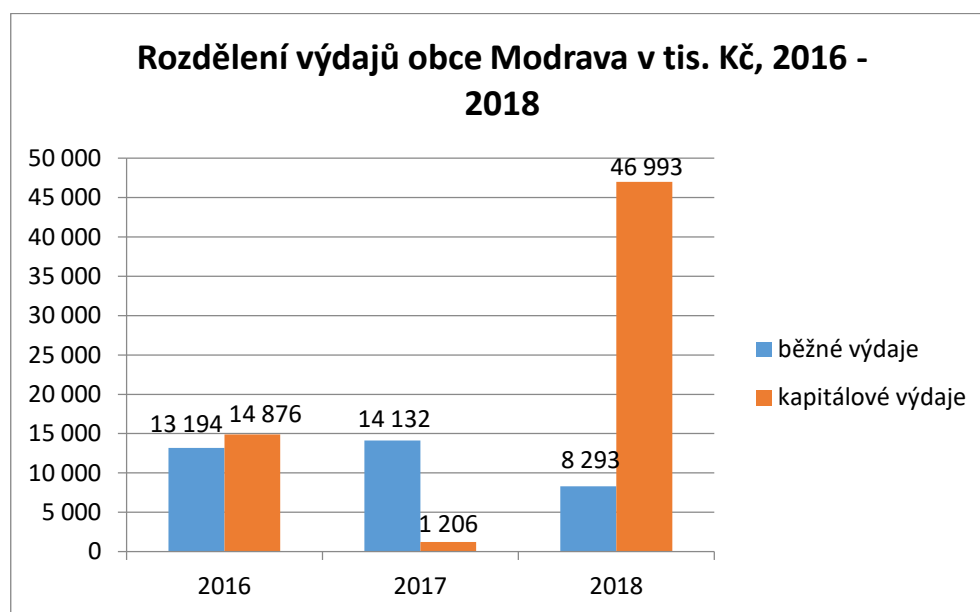
¹⁰ <https://monitor.statnipokladna.cz/2019/obce/detail/00573418#rozpocet-vydaje-odvetvovy>

Na závěr této kapitoly je možné konstatovat, že příjmy a výdaje obce nejsou příliš stabilní. Rozdíly jsou patrné jak v příjmech, tak i výdajích.

4.7.2 Analýza výdajové strany rozpočtu

Dále je vhodné blíže zkoumat výdaje a příjmy obce Modrava. O vývoji výdajové strany rozpočtu hovoří následující graf.

Graf 2 Rozdělení výdajů obce Modrava v tis. Kč, 2016-2018

Zdroj: Monitor státní pokladna, 2019¹¹

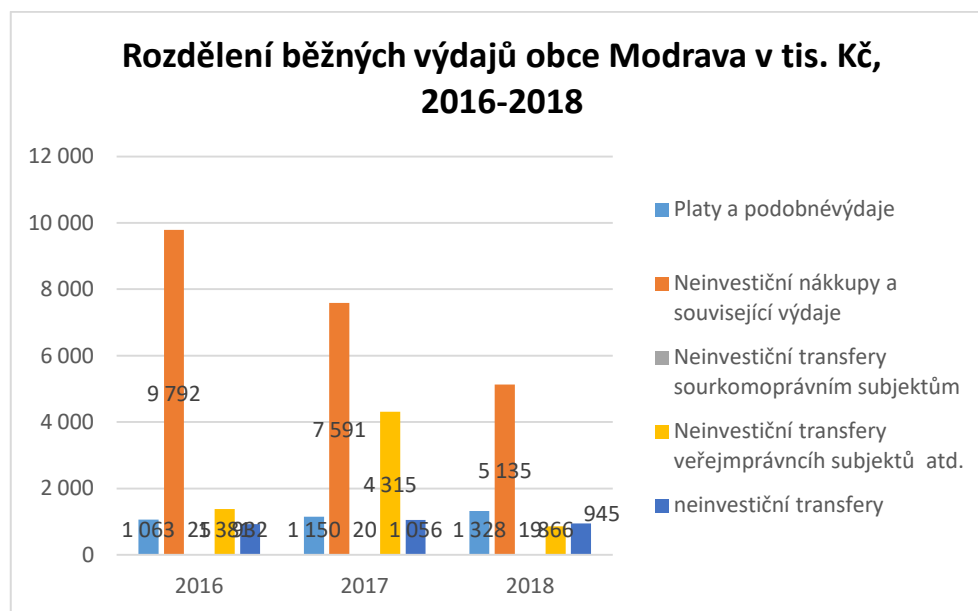
Konkrétně tedy měly v prvním sledovaném roce výraznější podíl, na celkových výdajích, výdaje kapitálové. V prvním roce tvořili 53 % všech výdajů. Ve druhém roce se situace změnila a výraznější podíl měly výdaje běžné, s podílem 92 % na všech výdajích. Ve třetím roce se opět změnil poměr výdajů, ve prospěch výdajů kapitálových. Jejich podíl činil 85 %. Graf 2 tak vypovídá již o uvedené skutečnosti, kterou je nárůst kapitálových výdajů v posledním roce. Tyto kapitálové výdaje činily 46 993 tis. Kč.

¹¹ <https://monitor.statnipokladna.cz/2019/obce/detail/00573418#rozpocet-vydaje-odvetvovy>

Největší objem běžných výdajů je směřován na služby a všeobecnou veřejnou správu. Nejmenší část na zajištění bezpečnosti obce. V letech 2016 nevydala obec Modrava na tuto oblast žádné finance. V roce 2017 jen 63 tis. Kč a v roce 2018 79 tis. Kč.

Běžné výdaje jsou v následujícím grafu 3 blíže rozvedeny. Z něj je patrné, že platy a související výdaje měly spíše konstantní trend a oscilovaly kolem 1 180 tis. Kč. Obdobný trend měly neinvestiční transfery, jejichž průměrná hodnota za sledované tři roky činila 977 tis. Kč. K výraznému propadu však došlo u neinvestičních nákupů. Tato položka vykazovala v každém roce propad, jehož průměrná meziroční výše činila 35 %.

Graf 3 Rozdělení běžných výdajů v obci Modrava v tis. Kč, 2016-2018

Zdroj: Monitor státní pokladna, 2019¹²

O vývoji výdajů kapitálových hovoří následující graf 4. V prvním sledovaném roce činily investiční nákupy a související výdaje 14 800 tis. Kč. Jiné investiční výdaje v tomto roce obec nerealizovala. V roce 2017 byl patrný výrazný pokles investičních výdajů.

¹² <https://monitor.statnipokladna.cz/2019/obce/detail/00573418#rozpocet-vydaje-odvetvovy>

Investiční nákupy poklesly na 928 tis. Kč a mírně vzrostly investiční půjčené prostředky na cca 250 tis. Kč. V roce 2018 je patrný výrazný nárůst v oblasti investičních půjček, které vzrostly na 40 000 tis. Kč. Blíže o neinvestičních nákupech a transferech hovoří následující tabulka.

Tabulka 9 Neinvestiční nákupy v tis. Kč, v roce 2016-2018

	2016	2017	2018
Nákup materiálu	169	263	257
Úroky a ostatní finanční výdaje	237	202	164
Nákup vody, paliv a energie	247	739	644
Nákup služeb	7483	5263	3729
Ostatní nákupy	920	722	315
Výdaje související s neinvestičními nákupy, příspěvky, náhrady a věcné dary	735	403	26
Neinvestiční transfery soukromým oprávněným subjektům	25	20	19
Neinvestiční nákupy a související výdaje	9792	7591	5135

Zdroj: Monitor státní pokladna, 2019¹³

Z tabulky 9 je možno vyzorovat, že největší část na neinvestičních nákupech měly nákupy služeb. V roce 2016 činil podíl této položky cca 80 %. Konkrétně tak v roce 2016 činila položka nákupy služeb 7 483 tis. Kč. V roce 2017 to bylo 5 263 tis. Kč a v roce 2018 to bylo 3 729 tis. Kč. Dále se na neinvestičních nákupech obce Modrava podílely ostatní nákupy, nákup vody, paliv energie atd.

Tabulka 10 Neinvestiční transfery v tis. Kč, v roce 2016-2018

	2016	2017	2018
Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně	3	3	3
Ostatní neinvestiční transfery jiným veřejným rozpočtům, platby daní atd.	1378	4312	863
Neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům	1 381	4 315	866

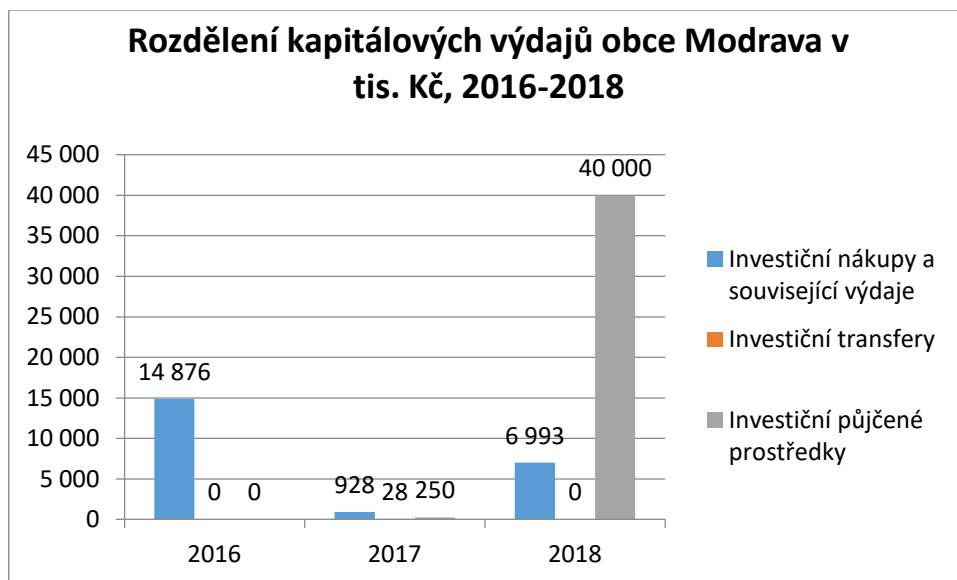
Zdroj: Monitor státní pokladna, 2019¹⁴

¹³ <https://monitor.statnipokladna.cz/2019/obce/detail/00573418#rozpocet-vydaje-odvetvovy>

¹⁴ <https://monitor.statnipokladna.cz/2019/obce/detail/00573418#rozpocet-vydaje-odvetvovy>

Tabulka 10 poté poukazuje na to, že největší část na neinvestičních transferech měly ostatní neinvestiční transfery jiným veřejným rozpočtům. V roce 2016 činily tyto výdaje 1378 tis. Kč. V roce 2017 činily 4312 tis. Kč a v roce 2018 činily 863 tis. Kč.

Graf 4 Rozdělení kapitálových výdajů v obci Modrava v tis. Kč, 2016-2018

Zdroj: Monitor státní pokladna, 2019¹⁵

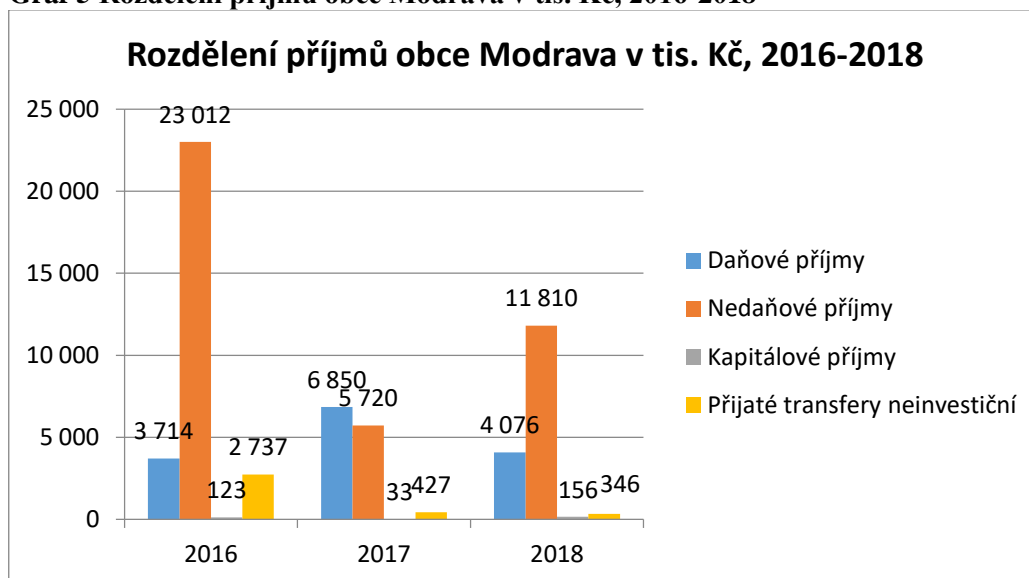
4.7.3 Analýza příjmové strany rozpočtu

Jak již bylo patrné v předešlém textu, obec byla schopná v jednotlivých letech hospodařit spíše se záporným výsledkem hospodaření, který byl v roce 2018 velmi výrazný, což však nebyla zapříčiněno propadem příjmů, ale již uvedeným navýšením úvěru investičního.

¹⁵ <https://monitor.statnipokladna.cz/2019/obce/detail/00573418#rozpocet-vydaje-odvetvovy>

O rozdělení příjmů obce Modrava hovoří následující graf 5.

Graf 5 Rozdělení příjmů obce Modrava v tis. Kč, 2016-2018

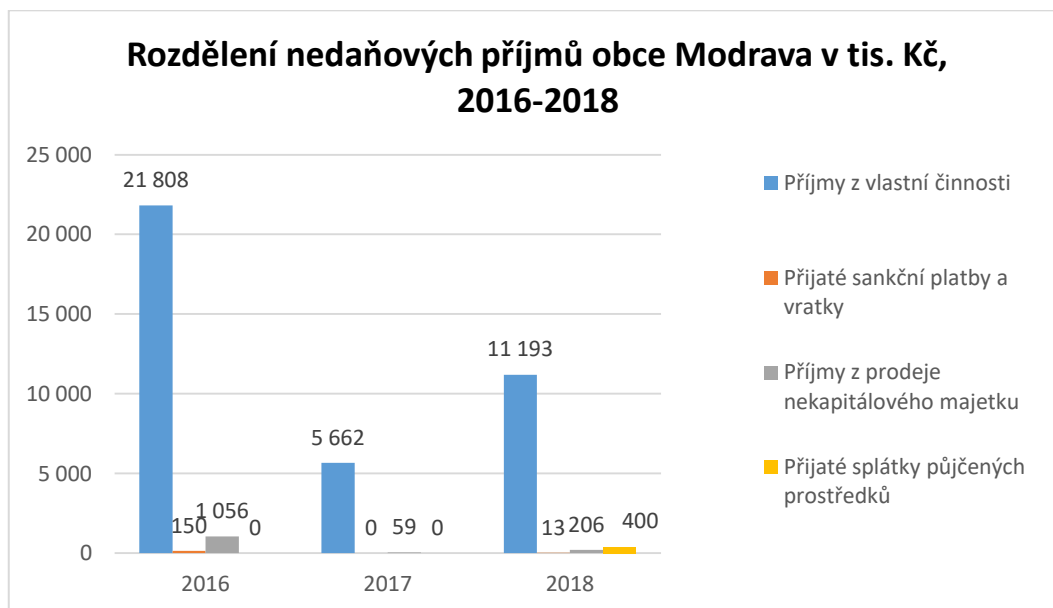

Zdroj: Monitor státní pokladna, 2019¹⁶

Jak je možno vypořádat z grafu 5, téměř ve všech letech byly nejvýznamnější skupinou, v oblasti příjmů, nedaňové příjmy. Tyto příjmy však měly výrazně kolísavý trend. V roce 2016 činily nedaňové příjmy 23 012 tis. Kč, poté poklesly na cca 5 700 tis. Kč a v posledním sledovaném roce opět vzrostly na 11 810 tis. Kč. V rámci nedaňových příjmů jsou hlavní složkou, dle objemu peněžních prostředků, příjmy z vlastní činnosti a příjmy z pronájmu majetku ve vlastnictví obce. Průměrně měla tato položka podíl, na celkových nedaňových příjmech, cca 95 %. Méně významnou položkou jsou poté přijaté splátky půjčených prostředků. Ostatní položky jsou vzhledem k finančnímu objemu předchozích nedaňových příjmů drobné a často pouze nahodilé. O nedaňových příjmech hovoří následující graf. Tento graf vypovídá o tom, že největší rozdíly byly v oblasti příjmů z vlastní činnosti. Příjmy tak závisí na poptávce obyvatel a návštěvníků obce Modrava na jejich poptávce.

¹⁶ <https://monitor.statnipokladna.cz/2019/obce/detail/00573418#rozpocet-prijmy-druhovy>

Graf 6 Rozdělení nedaňových příjmů obce Modrava v tis. Kč, 2016-2018

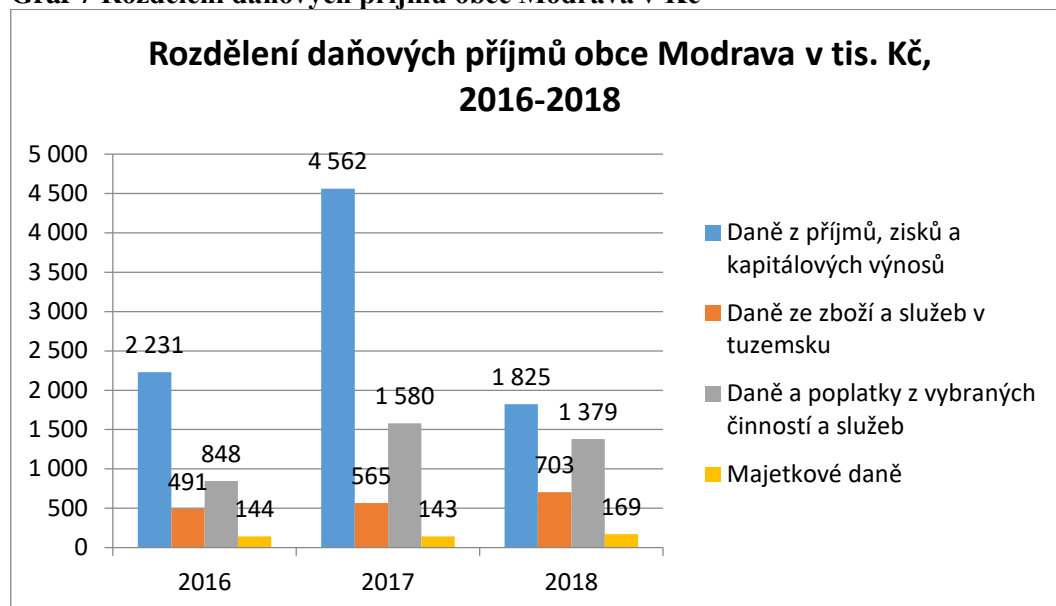
Zdroj: Monitor státní pokladna, 2019¹⁷

Velmi důležitou položkou v rozpočtu všech obcí v České republice, jsou příjmy daňové. U těchto příjmů je v obcích a městech České republiky patrný od roku 2011 růstový trend, který má zvýšit nezávislost územně samosprávných celků na účelových transferech. Jedná se o proces tzv. decentralizace rozpočtového určení daní, jehož cílem je zvýšit finanční soběstačnost a odpovědnost obecních rozpočtů. Obec Modrava je jednou z nejdiskutovanějších obcí, u které bylo patrné několikanásobné navýšení daňových příjmů po roce 2011. Obec spadá do velikostní kategorie do 300 obyvatel. V roce 2016 činily daňové příjmy 3 714 tis. Kč. V roce 2017 došlo k růstu příjmů cca o dvojnásobek. Důvodem je zajisté novela zákona o rozpočtovém určení daní, které se změnil poměr rozdělování daňových příjmů, ve prospěch místních samospráv. Tato novela navýšila podíl na celkovém inkasu DPH obcím, z 20,83 % na 21,4 %.

¹⁷ <https://monitor.statnipokladna.cz/2019/obce/detail/00573418#rozpocet-prijmy-druhovy>

Protože jsou daňové příjmy stabilní a důležitou složkou rozpočtu každé obce, je vhodné zde blíže rozebrat strukturu daňových příjmů. Proto následující graf 7 přináší detailnější přehled o vývoji jednotlivých položek v rámci daňových příjmů v obci Modrava.

Graf 7 Rozdělení daňových příjmů obce Modrava v Kč

Zdroj: Monitor státní pokladna, 2019¹⁸

Z grafu je možné vyčíst, že nejvyšší objem finanční prostředků plyne do obecního rozpočtu formou přerozdělení celkového státního výnosu z daní z příjmů, ze zisku a z kapitálového výnosu. Průměrně podíl tohoto typu daňového příjmu činil na celkových daňových příjmech 57 %. V roce 2017 daně z příjmů vzrostly na 4 562 tis. Kč. Přitom největší část činily daně v případech, kdy je poplatníkem obec, s výjimkou daně vybírané srážkou dle zvláštní sazby. V tomto roce tak vzrostly tyto příjmy na 3 795 tis. Kč. V jiných letech obec Modrava těchto příjmů nedosahovala.

Na druhém místě se umístily daňové příjmy v podobě daní a poplatků z vybraných činností. Průměrný podíl této položky na celkových daňových příjmech činil 26 %.

¹⁸ <https://monitor.statnipokladna.cz/2019/obce/detail/00573418#rozpocet-prijmy-druhovy>

Na třetím místě co do objemu přijatých finančních prostředků činily daně ze zboží a služeb. Podíl této položky činil 13 %. Nejmenší příjem byl dosažen formou majetkových daní.

Zde je možné uvést, že výše příjmů ze sdílených daní závisí na objemu státního výnosu a přerozdělovacím procentu, které určuje Ministerstvo financí formou vyhlášky. O aktuální výši pro jednotlivé daně ve sledovaných letech hovoří následující tabulka.

Tabulka 11 Výše přerozdělovacího procenta daní, v roce 2016-2018

	2016	2017	2018
Daň z přidané hodnoty	20,83 %	21,40 %	23,58 %
Daň z příjmu FO (z příznání)	23,58 %	23,58 %	23,58 %
Daň z příjmů FO (závislá činnost)	23,58 %	23,58 %	23,58 %
Daň z příjmů FO vybírané srážkou	23,58 %	23,58 %	23,58 %
Daň z příjmů PO	23,58 %	23,58 %	23,58 %

Zdroj: Deník obce, 2019¹⁹

Dále systém rozpočtového určení daní obcí je postaven zejména na kritériu počtu obyvatel, podle kterého se přerozděluje 90 % z balíku příjmů obcí ze sdílených daní (od roku 2018 je to 88 %). Počet obyvatel je v propočtu upravován příslušným přepočítacími koeficienty, které jsou uvedeny v přílohách k zákonu o rozpočtovém určení daní. Jedná se např. o počet dětí v MŠ, ZŠ, jak poukazuje následující tabulka.

Tabulka 12 Systém přerozdělování daní, v roce 2013-2018

2013–2017		od roku 2018	
Rozloha katastrálních území (max. 10 ha na obyvatele)	3 %	Rozloha katastrálních území (max. 10 ha na obyvatele)	3 %
Prostý počet obyvatel	10 %	Prostý počet obyvatel	10 %
Počet obyvatel upravený přepočítacími koeficienty	80 %	Počet obyvatel upravený přepočítacími koeficienty	78 %
Počet dětí MŠ, žáků ZŠ	7 %	Počet dětí MŠ, žáků ZŠ	9 %

Zdroj: Deník obce, 2019²⁰

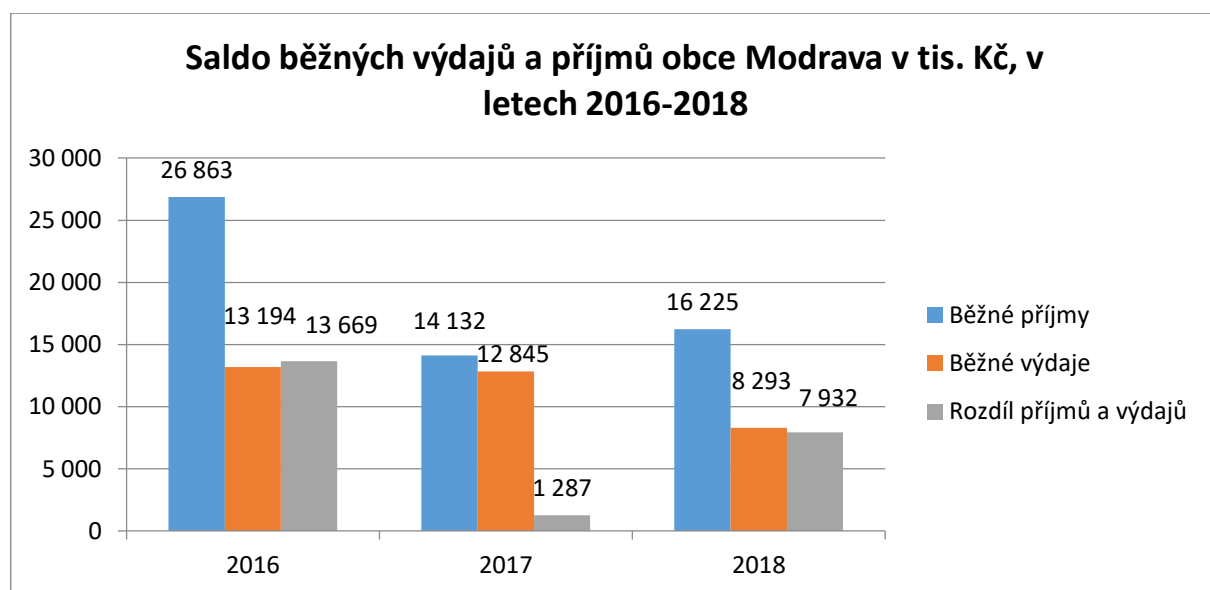
¹⁹ <http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6743008>

²⁰ <http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6743008>

Kapitálové příjmy a přijaté transfery měly na rozpočtu obce Modrava nejmenší podíl. Kapitálové příjmy obsahují jen jednu kategorii a to příjmy z prodeje dlouhodobého majetku a ostatní kapitálové příjmy. Zde je možné vyzkoumat, že obec prodávala každým rokem pozemky, ale jen ve velmi malé míře.

Přijaté transfery výrazně neovlivňují příjmovou stránku obce Modrava a také je patrné, že jejich výše značně kolísavá. V roce 2016 činily 2 373 tis. Kč a v roce 2018 jen 346 tis. Kč. Klíčovou roli v rámci přijatých transferů má množství a kvalita vypracovaných projektů, které se předkládají k žádosti o dotace v rámci dotačních programů. Dotace dále podléhají schválení ve schvalovacím řízení příslušným orgánem státní správy, který rozhodne o tom, zda bude dotace přidělena či nikoliv. Proto je zde mimo jiné také takto kolísavý trend. Zde byly realizovány např. dotace na úpravu lyžařských tratí, dotace z operačního programu životní prostředí v podobě dotací na snížení rizika povodní atd.

Graf 8 Saldo běžných výdajů a příjmů obce Modrava v tis. Kč, v roce 2016-2018

Zdroj: Monitor státní pokladna, 2019²¹

²¹ <https://monitor.statnipokladna.cz/2019/obce/detail/00573418#rozpocet-vydaje-odvetvovy>

Z předchozího grafu je patrné, že v roce 2016 činily běžné příjmy obce Modrava cca 26 000 tis. Kč a běžné výdaje cca 13 000 tis. Kč. To znamená, že v tomto roce obec ušetřila cca 13 000 tis. Kč. V roce 2017 ušetřila obec jen cca 1200 tis. Kč. Tento stav byl dán poklesem běžných příjmů jen na cca 14 000 Kč, přičemž výdaje byly téměř shodné s předchozím rokem a činily cca 13 000 Kč. V roce 2018 byly naopak běžné výdaje výrazně nižší, přibližně o polovinu. Obec tak ušetřila cca 8 000 tis. Kč. Díky tomu mohla realizovat řadu projektů. Např. v roce 2018 mohla být realizována kanalizace na šumavském Březníku.

Po provedení analýzy majetkové struktury bylo zjištěno, že na celkových aktivech má větší podíl strana dlouhodobých aktiv. Ty jsou zastoupena jak majetkem finančním, tak i hmotným. Velmi pozitivní je, že má větší zastoupení vlastní kapitál než cizí kapitál. Obec Modrava samozřejmě využívá ke svému hospodaření cizí zdroje, ale není jich mnoho a obec tak neriskuje.

Obec se potýká však s malým počtem obyvatel, což by chtěla zajisté změnit. Zde je možné doporučit, že by měla nové mladé rodiny nalákat na nové bydlení, s čímž však souvisí i sociální vybavenost obce, která je špatná. Obec by se však měla soustředit na využití různých transfer a financí ze zahraničí. Lze využít různé Regionální operační programy, k vybudování infrastruktury. Vhodné je vytvořit lepší podmínky pro malé a střední podniky, což je možné také financovat z tohoto programu. Jinou možností jsou ještě stále operační programy z EU. Především operační program podnikání a inovace či Integrovaný operační program.

O bližším rozdělení příjmů a výdajů hovoří následující tabulka.

Tabulka 13 Rozdělení příjmů a výdajů obce Modrava v tis. Kč, v letech 2016 - 2018

		2016	2017	2018
Příjmy	Daňové příjmy	3 714	6 850	4 076
	Nedaňové příjmy	23 012	5 720	11 810
	Kapitálové příjmy	123	33	156
	Přijaté transfery - běžné	137	275	339
	Přijaté transfery Kapitálové	2 599	151	7
Výdaje	Běžné výdaje	13 194	14 132	8 293
	Kapitálové výdaje	14 876	1 206	46 993

Zdroj: Monitor státní pokladna, 2019²²

4.8 Analýza rozvahy

Osmá kapitola se věnuje bližší analýze rozvahy. Pro bližší analýzu rozvahy byla využita metoda vertikální a horizontální analýzy.

4.8.1 Strana aktiv

Celková aktiva ve sledovaném období měla klesající tendenci. V prvním sledovaném meziročním období poklesla celková aktiva o 2 %, ve druhém meziročním období poklesla o 4 %. Celkem tak aktiva poklesla o 40 987 tis. Kč.

Z vertikální analýzy je možné vyvodit, že v rámci dlouhodobého majetku došlo k růstu podílu této položky na celkových aktivech. Podíl stálých aktiv na celkových aktivech vzrostl ze 75,80 % na 90,57 %. Největší majoritní podíl tak měla stálá aktiva v roce 2018 a to 90,57 %, což svědčí o nárůstu dlouhodobých aktiv, celkem o cca 51 000 tis. Kč. Na stálých aktivech měl největší vliv dlouhodobý finanční majetek. Jeho podíl měl rostoucí trend. V roce 2016 činil podíl této položky 41 % na celkových aktivech a v roce 2018 48 %. V absolutním vyjádření však měl finanční majetek dlouhodobý pokles. V roce 2018 oproti předchozímu období tak poklesl o 13 000 tis. Kč.

²² <https://monitor.statnipokladna.cz/2019/obce/detail/00573418#rozpocet-vydaje-odvetvovy>

V menší míře měl na vývoj dlouhodobého majetku vliv dlouhodobý hmotný majetek, jehož průměrný podíl činil cca 34 % na stálých aktivech. Čistý objem této položky rovněž klesal, což bylo mimo jiné způsobeno hlavně postupným odpisováním jednotlivých položek majetku, převážně staveb nebo prodejem pozemků.

Oběžný majetek měl klesající trend jak v absolutním, tak i procentuálním vyjádření. V roce 2016 činil podíl této položky 24 %, v roce 2018 byl podíl této položky jen 9 %. Množství zásob obce se mírně zmenšilo, ale jeho podíl i tak byl ve všech letech minimální a pohyboval se mezi 0% a 0,1 %. Krátkodobé pohledávky vykazovaly rostoucí trend. Podíl této položky tak vzrostl z 0,49 % v roce 2016, na 1,4 % v roce 2018. Přitom krátkodobé pohledávky celkem vzrostly o cca 4 800 Kč. Pohledávky za odběratele vznikly v jednotlivých letech v souvislosti s poplatky za vodné, stočné a odpady. Z finančního hlediska byly krátkodobé pohledávky nejvýznamněji reprezentovány poskytnutými zálohami, které zahrnovali zálohy na plyn, vodu, energie. Krátkodobý finanční majetek v roce 2016 vykazoval na celkových aktivech vysoký podíl a to 23 %. Podíl této položky však výrazně klesl až na 8 % v roce 2018. Bylo to dáno tím, že v roce 2017 poklesl podíl této položky oproti předchozímu roku o 32 % a v roce 2018 poklesl podíl této položky o dalších 54 %. Pokles byl patrný především na běžném účtu územních samosprávných celků. Konkrétní vertikální a horizontální analýza aktiv je patrná v následující tabulce 14 a 15.

Tabulka 14 Vertikální analýza aktiv

	2016	2017	2018
AKTIVA CELKEM	100,00%	100,00%	100,00%
Stálá aktiva	75,80%	82,54%	90,57%
Dl. nehmotný majetek	0,02%	0,05%	0,05%
Dl. hmotný majetek	34,30%	34,00%	34,79%
Dl. finanční majetek	41,38%	48,35%	48,48%
Dlouhodobé pohledávky	0,10%	0,14%	7,25%
Oběžná aktiva	24,20%	17,46%	9,43%
Zásoby	0,01%	0,01%	0,00%
Krátkodobé pohledávky	0,49%	0,98%	1,40%
Krátkodobý finanční majetek	23,70%	16,47%	8,03%

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 15 Horizontální analýza aktiv

	absolutní v tis. Kč	relativní	absolutní v tis. Kč	relativní
	2017/2016	2017/2016	2018/2017	2018/2017
AKTIVA CELKEM	-12459	-2,08%	-28528	-4,87%
Stálá aktiva	30046	6,62%	21244	4,39%
Dl. nehmotný majetek	161	149,07%	-5	-1,86%
Dl. hmotný majetek	-6048	-2,94%	-5306	-2,66%
Dl. finanční majetek	35684	14,40%	-13044	-4,60%
Dlouhodobé pohledávky	250	41,67%	39600	4658,82%
Oběžná aktiva	-42507	-29,34%	-49771	-48,62%
Zásoby	4	6,15%	-69	-100,00%
Krátkodobé pohledávky	2856	98,25%	2041	35,42%
Krátkodobý finanční majetek	-45366	-31,97%	-51744	-53,60%

Zdroj: Vlastní zpracování

4.8.2 Strana pasiv

Při analýze rozvahy se dále pozornost zaměřuje na vývoj finanční struktury obce Modrava. Jak již plyne z podstaty rozvahy, celková pasiva se rovnají celkovým aktivům. Primární část pasiv tvoří vlastní zdroje obce. Podíl vlastního kapitálu osciloval ve sledovaných letech kolem 97,5 %. V absolutním vyjádření však podíl této položky klesal. Do celkových pasiv jsou zařazeny také cizí zdroje, u nichž došlo mezi lety 2016 a 2018 k mírnému poklesu, nejprve o 0,12 % poté o 0,46 %.

V oblasti vlastního kapitálu dominovalo jmění účetní jednotky a upravující položky. Uvedené jmění účetní jednotky vykazovalo na konci roku 2016 podíl 76 %, na konci roku 2017 byla tato suma menší o 3 568 tis. Kč, naopak na konci roku 2018 vzrostla o 11 244 tis. Kč. Poklesly tak především díky oceňovacím rozdílům při prvotním použití metod. Většímu růstu však bránil pokles transfer na pořízení dlouhodobého majetku, samotné jmění účetní jednotky.

Obec Modrava realizuje hospodářskou činnost především prostřednictvím Společnosti Služby Modrava s.r.o., která jak již bylo uvedeno, je ve vlastnictví obce. Kromě činností pro obec Modrava, nabízíme své služby také široké veřejnosti. Mimo jiné se jedná o zimní a letní údržbu komunikací, údržbu zelených ploch a dřevin, výrobu a prodej palivového dřeva, pronájem mechanizace včetně obsluhy, správu a údržbu nemovitostí.

Dále obec získává finanční prostředky ubytovacími službami, v rámci penzionu Dřevák. Obec dále nabízí krátkodobé pronájmy kongresového a sportovního sálu ve Spolkovém domě v centru. V neposlední řadě obec provozuje výrobu a prodej palivového dřeva, přepravu osob, pronájem mechanizace a dopravu, internetové připojení pro občany. I přes tyto značné aktivity obce, docházelo k poklesu hospodářského zisku, s čímž souvisí i pokles podílu této položky na celkové bilanční sumě. V roce 2016 činil podíl výsledku hospodaření na celkové bilanční sumě 21 %. V roce 2018 to bylo již jen 15 %.

Druhou oblastí pasiv jsou cizí zdroje. Podíl této položky, jak již bylo uvedeno, ve sledovaném období klesal. Cizí zdroje jsou děleny na dlouhodobé a krátkodobé závazky. Dlouhodobé závazky, jež jsou z velké části zastoupeny dlouhodobými úvěry, mají na tvorbě cizích zdrojů největší podíl, ale i přes to měly klesající trend. V roce 2017 poklesly o 2 223 tis. Kč, tj. o 18% a v roce 2018 poklesly o 2 088 tis. Kč, tj. o 22 %. Je tak patrné, že dochází ke splacení úvěrů. Krátkodobé závazky byly postupem času snižovány, nejprve o 15 %, dále o 61%. Z velké části došlo k růstu závazků vůči dodavatelům. Naopak poklesly výnosy příštího období. O vertikální a horizontální analýze poté vypovídá následující tabulka 16 a 17.

Tabulka 16 Vertikální analýza pasiv

	2016	2017	2018
Pasiva CELKEM	100,00%	100,00%	100,00%
Vlastní kapitál	97,13%	97,59%	98,34%
Jmění účetní jednotky a upravující položky	76,16%	77,17%	83,14%
Fondy účetní jednotky	0,01%	0,00%	0,01%
Výsledek hospodaření	20,96%	20,41%	15,19%
Cizí zdroje	2,87%	2,41%	1,66%
Dlouhodobé závazky	1,97%	1,63%	1,34%
Krátkodobé závazky	0,90%	0,78%	0,32%

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 17 Horizontální analýza aktiv

	absolutní v tis. Kč	relativní	absolutní v tis. Kč	relativní
	2017/2016	2017/2016	2018/2017	2018/2017
PASIVA CELKEM	-12459	-2,08%	-28528	-4,87%
Vlastní kapitál	-9435	-1,62%	-23642	-4,13%
Jmění účetní jednotky a upravující položky	-3568	-0,78%	11244	2,49%
Fondy účetní jednotky	-22	-57,89%	47	293,75%
Výsledek hospodaření	-5844	-4,66%	-34933	-29,19%
Cizí zdroje	-3025	-17,62%	-4885	-34,53%
Dlouhodobé závazky	-2223	-18,83%	-2088	-21,80%
Krátkodobé závazky	-802	-14,94%	-2797	-61,24%

Zdroj: Vlastní zpracování

4.9 Analýza výkazu zisku a ztrát

Další důležitý účetní výkaz každé organizace i municipality je výkaz zisku a ztrát. V následujícím textu je uvedena analýza výnosů, nákladů a výsledku hospodaření obce Modrava. Je zde využita především metoda horizontální a vertikální analýzy. Na úvod je nutné uvést, že obec Modrava nerealizuje vedlejší činnost. Všechny náklady a výnosy plynou z hlavní činnosti obce.

Nejprve jsou blíže rozvedeny náklady obce, jejichž struktura je patrná v tabulce 18. Náklady v roce 2017 meziročně vzrostly o 27 608 tis. Kč, což je nárůst o 39 %. V roce 2018 došlo k poklesu nákladů obce Modrava o 4 832 tis. Kč, což představuje pokles o 5 %.

Tabulka 18 Náklady obce v tis. Kč, v roce 2016-2018

	2016	2017	2018	Bazický index 2018/2016
NÁKLADY CELKEM	69 925	97 533	92 701	132,57%
Náklady z činnosti	28 274	20 143	38 389	135,77%
Finanční náklady	40 673	76 366	53 794	132,26%
Náklady na transfery	978	1024	942	96,32%

Zdroj: Vlastní zpracování

Majoritní podíl na celkových nákladech obce Modrava měly ve všech sledovaných letech náklady finanční. Jejich podíl byl v roce 2016 58 %, v roce 2017 vzrostl na 78 % a v roce 2018 poklesl na 41 %. V absolutním vyjádření v roce 2017 meziročně vzrostly tyto náklady o 35 693 tis. Kč a v roce 2018 naopak meziročně poklesly o 22 572 tis. Kč.

Zde obec vykazovala nárůst u nákladů na přecenění reálné hodnoty. Také došlo k růstu úroků z úvěrů a prodaných cenných papírů a jiných finančních nákladů. Úroky z úvěrů a dotací měly rostoucí trend v roce 2018, díky nárůstu úvěrů. Došlo k výraznému snížení v oblasti prodeje cenných papírů, které v roce 2018 poklesly o cca 59 %.

V menší míře byly náklady obce tvořeny náklady z činnosti. V roce 2016 měly podíl na celkových nákladech 40 %. V roce 2017 jejich podíl na celkových nákladech poklesl na 20 %. Tento typ nákladů tak meziročně poklesl o 8 131 tis. Kč. V roce 2018 tyto náklady opět vzrostly a to o 18 246 tis. Kč, což je o cca 90 %. Růst byl zapříčiněn především v oblasti položky odpisů. Také došlo k mírnému nárůstu nákladů mzdových, což kopíruje růst nákladů na zákonné sociální pojištění a zdravotní. Naopak došlo k mírnému propadu v položce ostatní služby. Příznivé je, že obec měla klesající trend na položce spotřeba energie, či na položce opravy a udržování. Mezi další náklady v oblasti nákladů z činnosti obce, spadají náklady na prodej zboží, náklady na reprezentaci obce, daň silniční a jiné daně, poplatky, manka a škody, které musí obec hradit v případě nezdařilých dotací atd.

Poslední sledovanou složkou jsou náklady na transfery. Ty reprezentuje jen jedna položka, náklady vybraných místních vládních institucí na transfery. Podíl této složky nákladů byl velmi malý. V roce 2016 činil podíl 1,4 %, v roce 2017 a 2018 to byl podíl 1 %.

Tabulka 19 Vertikální analýza nákladů

	2016	2017	2018
NÁKLADY CELKEM	100,00%	100,00%	100,00%
Náklady z činnosti	40,43%	20,65%	41,41%
Finanční náklady	58,17%	78,30%	58,03%
Náklady na transfery	1,40%	1,05%	0,56%

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 20 Horizontální analýza nákladů

	absolutní v tis. Kč	relativní	absolutní v tis. Kč	relativní
	2017/2016	2017/2016	2018/2017	2018/2017
Náklady celkem	27608	39,48%	-4832	-4,95%
Náklady z činnosti	-8131	-28,76%	18246	90,58%
Finanční náklady	35693	87,76%	-22572	-29,56%
Náklady na transfery	46	4,70%	-506	-49,41%

Zdroj: Vlastní zpracování

Další tabulka popisuje strukturu výnosů obce Modrava. Největší podíl na celkových výnosech obce Modrava měly výnosy finanční. Jejich podíl osciloval kolem 85 %, na celkových výnosech. Menší vliv měly výnosy z činnosti a výnosy z transferů. Podíl těchto dvou položek byl velmi podobný a pohyboval se v rozmezí cca 5 % až 8 %. V nejmenší míře se na tvorbě výnosů podílely výnosy ze sdílených daní a poplatků. Podíl této poslední položky činil 4,19 % až 5,69 %.

Tabulka 21 Výnosy obce v tis. Kč, v roce 2016-2018

	2016	2017	2018	Bazický index 2018/2016
VÝNOSY CELKEM	68 554	92 797	65 991	96,26%
Výnosy z činnosti	3 710	4 427	5 351	144,23%
Finanční výnosy	58 524	79 000	53 634	91,64%
Výnosy z transferů	3 447	4 093	4 125	119,67%
Výnosy ze sdílených daní a poplatků	2 873	5 277	2 881	100,28%

Zdroj: Vlastní zpracování

Největší vliv na finančních výnosech měly výnosy z prodeje cenných papírů a podílů. Podíl této položky oscilovat mezi 80 % a 90 %. Poté byly v dané skupině výnosů zastoupeny především výnosy z dlouhodobého finančního majetku či výnosové úroky.

Při analýze výnosů z činnosti je možné spatřit, že výnosy tvořily výnosy z prodeje služeb, kde je evidován mírný nárůst. Na tomto účtu dochází k účtování služeb, které obec poskytuje občanům a jiným subjektům. Jednalo se např. o výnosy spojené s vodním a stočným. Zde došlo v roce 2018 k meziročnímu růstu o cca 300 tis. Kč. Dále byl ve struktuře výnosů patrný účet výnosy z pronájmu. Jak již bylo uvedeno, jednalo se o pronájem různých prostor, auta Mercedes Benz atd. Výnosy z pronájmu měly také rostoucí trend, kdy vzrostly z 1 420 tis. Kč v roce 2016, na 1 800 tis. Kč v roce 2018. Následnou významnou část výnosů tvořil účet výnosy z místních poplatků. Do této skupiny náleží poplatky, které si obec definuje v rámci svých závazných vyhlášek. Z ní je patrné, že obec v současné době vybírá následující poplatky (Vyhláška č. 2/2017, 2019):

- a) Poplatek ze psů – za prvního psa 100 Kč, za dalšího psa 100 Kč, za psa jehož držitelem je invalidní osoba, důchodce atd. 50 Kč.
- b) Poplatek za lázeňský a rekreační pobyt – 15 Kč za osobu a den.

- c) Poplatek za užívání veřejného prostranství – sazba poplatku je účtována za každý m2. Je různá s ohledem na důvod užití veřejného prostranství a činí 5 – 20 Kč.
- d) Poplatek za ubytovací kapacity – činí 4 Kč.
- e) Poplatek za povolení vjezdu motorových vozidel do vybraných míst a částí měst – Sazba poplatku činí 15 Kč za vozidlo a den, či paušální částku za kalendářní rok 500 Kč.

Výnosy ze sdílených daní a poplatků kupodivu nemají na výnosech obce největší vliv, jako je tomu u řady jiných obcí. V roce 2017 došlo k meziročnímu nárůstu o cca 2 400 tis. Kč. Ve druhém meziročním období již došlo k poklesu o cca 2 400 tis. Kč. Největší vliv v rámci této položky zastupují výnosy ze sdílené daně z příjmů právnických osob, daně z přidané hodnoty a výnosy ze sdílené daně z příjmu fyzických osob atd. Minimální účastí se na tvorbě podílí výnosy z ostatních sdílených daní, poplatků a ze spotřebních daní.

Tabulka 22 Vertikální analýza výnosů

	2016	2017	2018
VÝNOSY CELKEM	100,00%	100,00%	100,00%
Výnosy z činnosti	5,41%	4,77%	8,11%
Finanční výnosy	85,37%	85,13%	81,27%
Výnosy z transferů	5,03%	4,41%	6,25%
Výnosy ze sdílených daní a poplatků	4,19%	5,69%	4,37%

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 23 Horizontální analýza výnosů

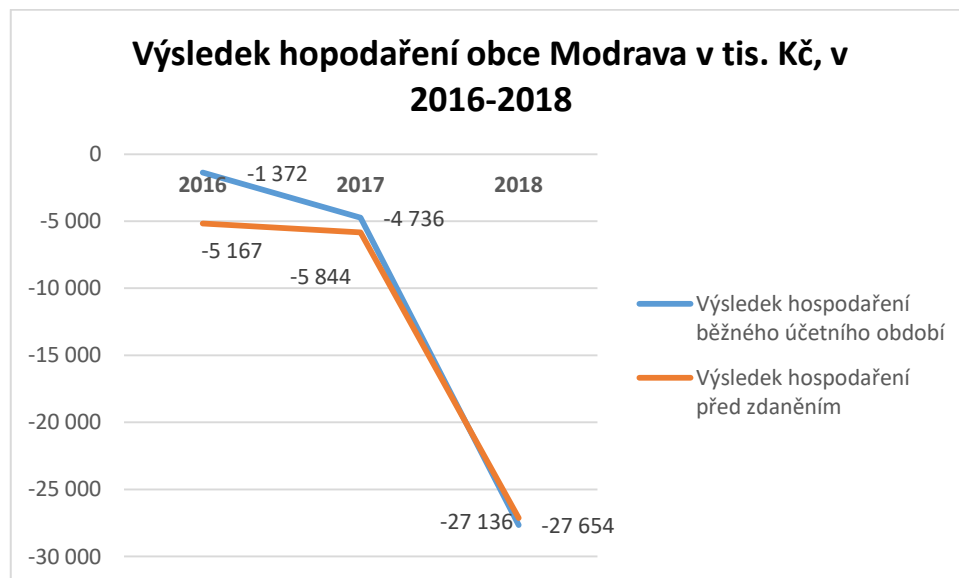
	absolutní v tis. Kč	relativní	absolutní v tis. Kč	relativní
	2017/2016	2017/2016	2018/2017	2018/2017
VÝNOSY CELKEM	24 243	35,36%	-26 806	-28,89%
Výnosy z činnosti	717	19,33%	924	20,87%
Finanční výnosy	20 476	34,99%	-25 366	-32,11%
Výnosy z transferů	646	18,74%	32	0,78%
Výnosy ze sdílených daní a poplatků	2 404	83,68%	-2 396	-45,40%

Zdroj: Vlastní zpracování

V neposlední řadě zde dochází k analýze výsledku hospodaření, který je ovlivněn tím, že obec nevykonává vedlejší činnost. Snahou obce je pokrýt vykazované náklady získanými výnosy tak, aby nebyla obec ve ztrátě, či jen ve ztrátě minimální. O výsledku hospodaření obce Modrava hovoří následující graf, kde je patrný hospodářský výsledek před zdaněním

a po zdanění. Z grafu můžeme vyvodit, že se výsledek hospodaření ve všech sledovaných letech nacházel ve ztrátě. V roce 2016 byla ztráta jen minimální, ale od roku 2017 se výrazně zvýšila, a to poté především v roce 2018.

Graf 9 Výsledek hospodaření obce Modrava v tis. Kč, 2016-2018

Zdroj: Monitor státní pokladna, 2019²³

4.10 Analýza dotací

O vývoji přijatých transfer ve sledovaném období hovoří následující tabulka.

Tabulka 24 Transfery obce Modrava v tis. Kč, v roce 2016-2018

	2016	2017	2018	Bazický index 2018/2016
Transfery přijaté neinvestiční	137	275	339	247,45%
Transfery investiční přijaté	2 599	151	7	0,27%

Zdroj: Vlastní zpracování

²³ <https://monitor.statnipokladna.cz/2019/obce/detail/00573418#vykaz-zisku-a-ztraty>

V roce 2016 se na transferech podílely v největší míře investiční transfery a to přijaté transfery ze státního rozpočtu ve výši 2 455 tis. Kč. Byly přijaty s cílem vybudovat prostornější a modernější turistické informační centrum. Obec totiž již delší dobu pociťovala nedostatečné prostory informačního centra, protože docházelo k růstu turistů, které informační centrum navštěvovali. Informační centrum, bylo opraveno na bezbariérové. Umístěno je v obecním spolkovém domě. Byla to první akce aktivní mezinárodní spolupráce mikroregionu Šumava - západ a ILE Nationalpark Gemaiden Bavorský les, řekl starosta Modravy Antonín Schubert. Tato budova je patrná v následujícím obrázku. Transfery neinvestiční byly minimální a činily 137 tis. Kč. Jednalo se o přijaté neinvestiční transfery od veřejných rozpočtů ústřední úrovně a od veřejných rozpočtů územní úrovně.

Obrázek 2 Budova infocentra

Zdroj: Obec Modrava, 2019²⁴

²⁴ Oficiální web obec Modrava, sekce Obecní úřad, [on-line], [Cit. 8.9.2019]. Dostupné z: <https://www.sumavanet.cz/oumodrava/>

V následném roce transfery investiční výrazně poklesly jen na 151 tis. Kč. Byly to transfery ze státních fondů. Transfery neinvestiční se skládaly z veřejného rozpočtu ústřední úrovně ve výši 107 tis. Kč a z veřejného rozpočtu územní úrovně ve výši 169 tis. Kč.

V roce 2018 získala obec Modrava neinvestiční transfery ve výši 339 tis. Kč. Na této částce se nejvíce podílely transfery z kraje Plzeňského, a to ve výši 180 tis. Kč. Poté se na celkových dotacích neinvestičních podílely ve výši 68 tis. Kč, dotace z pokladní správy státního rozpočtu. V tomtéž roce získala obec Modrava investiční dotaci ve výši 7 tis. Kč jako ostatní přijaté neinvestiční transfery ze státního rozpočtu. Poté na konci roku získala obec 250 tis. Kč na odstranění havarijních a naléhavých potřeb od Plzeňského kraje. Od kraje tak získala obec příspěvek na úpravu běžeckých tratí a na úpravu koryta řeky proti povodním.

4.11 Analýza poměrových ukazatelů

Následným bodem finanční analýzy je analýza poměrových ukazatelů obce Modrava. V rámci této analýzy jsou zkoumány ukazatele rentability, likvidity, aktivity, zadluženosti.

4.11.1 Analýza likvidity

Jak bylo uvedeno v teoretické části textu, likvidita je schopnost obce Modrava hradit veškeré své krátkodobé závazky ze svých likvidních prostředků. Likviditu je možné zkoumat v rámci běžné, pohotové a peněžní likvidity, které jsou vypočteny v následujícím textu.

Běžná likvidita

O vývoji běžné likvidity hovoří následující tabulka 25.

Tabulka 25 Běžná likvidita, v roce 2016-2018

	2016	2017	2018
Oběžná aktiva v tis. Kč	144 880	102 373	52 602
Krátkodobé závazky v tis. Kč	5 369	4 567	1 770
Běžná likvidita	26,985	22,416	29,719

Zdroj: Vlastní zpracování

Likvidita běžná vyjadřuje schopnost obce přeměnit oběžná aktiva na peněžní prostředky a těmi splatit své krátkodobé závazky. Měří tedy krátkodobou platební schopnost. Za obec s vyšší mírou rizika se považují ty obce, jejichž běžná likvidita se pohybuje v intervalu od 0 do 1. Z tabulky je patrné, že obec Modrava hospodařila dobře. Její oběžný majetek byl v každém roce vyšší, než krátkodobé závazky. Z tabulky je také možné sledovat příznivý trend, kterým je pokles běžné likvidity, a to v roce 2017. Tento pokles je možné označit za pozitivní, protože hodnoty likvidity byly až příliš vysoké. K tomu docházelo výrazným poklesem oběžných aktiv a mírným poklesem krátkodobých závazků. V roce 2018 sice oběžná aktiva poklesla o cca polovinu, s čímž souvisel i pokles krátkodobých závazků, proto si obec Modrava držela dobrou běžnou likviditu, která stoupla, ale až na 29 %. Je zde tak otázkou, zda obec využívá své prostředky a dostatečně investuje, zda tedy není až příliš opatrná.

Pohotová likvidita

V následující tabulce 26 je vypočtena pohotová likvidita obce Modrava.

Tabulka 26 Pohotová likvidita, v roce 2016-2018

	2016	2017	2018
Oběžná aktiva - zásoby tis. Kč	144 815	102 304	52 602
Krátkodobé závazky tis. Kč	5 369	4 567	1 770
Běžná likvidita	26,9724	22,400	29,719

Zdroj: Vlastní zpracování

Z tabulky můžeme vyvodit, že pohotová likvidita dosahovala obdobných výsledků, jako likvidita běžná. Je to dáno tím, že obec měla jen minimální zásoby, proto po odečtení od oběžného majetku nedošlo k výrazné změně. Z pohledu pohotové likvidity tak i zde obec Modrava dosahovala až příliš dobrých výsledků. I zde je možné si položit obdobnou otázku, zda obec využívá dostatečně své zdroje. V rámci tohoto ukazatele by mělo platit, že by čítec měl být stejný jako jmenovatel tedy v poměru 1:1 nebo 1,5:1. Pro obec Modrava platí poměr kolem 25:1.

Peněžítá likvidita

Následující tabulka vykazuje vývoj okamžité neboli peněžní likvidity obce Modrava. Jak lze zajisté předpokládat, vývoj tohoto ukazatele je obdobný, a to vzhledem ke shodnosti konstrukce všech tří ukazatelů likvidity.

Tabulka 27 Peněžítá likvidita, v roce 2016-2018

	2016	2017	2018
Krátkodobý finanční majetek v tis. Kč	2 907	5 763	7 804
Krátkodobé závazky v tis. Kč	5 369	4 567	1 770
Peněžítá likvidita	0,5414	1,262	4,409

Zdroj: Vlastní zpracování

Z tabulky lze tedy vyvodit, že obec Modrava ve všech sledovaných letech disponovala na položce krátkodobého finančního majetku takovým množstvím prostředků, aby dokázala pokrýt veškeré krátkodobé závazky. Stav likvidity je možné označit za dobrý. Horší situace byla v roce 2016, kdy se hodnoty téměř dotýkaly doporučené hranice. Pro Českou republiku je doporučený ukazatel 0,6. V následných letech došlo k výraznému nárůstu okamžité likvidity. Obec měla příliš mnoho financí na bankovním účtu v roce 2018, což vedlo k tomu, že v tomto roce měla likvidita 4,4 %.

4.11.2 Analýza rentability

Dále byly ve finanční analýze užity ukazatele rentability, konkrétně rentabilita aktiv a vlastního kapitálu.

Rentabilita celkových aktiv

Rentabilita celkových aktiv je vypočítána jako poměr zisku a celkových aktiv, což je patrné v následující tabulce 28.

Tabulka 28 Rentabilita aktiv, v roce 2016-2018

	2016	2017	2018
Výsledek hospodaření v tis. Kč	125 511	119 667	84 734
Nákladové úroky v tis. Kč	163	136	160
EBIT v tis. Kč	125 674	119 803	84 894
Aktiva celkem v tis. Kč	598 708	586 249	557 721
Rentabilita aktiv	21,10 %	20,44 %	15,22 %

Zdroj: Vlastní zpracování

Tento ukazatel zobrazuje celkovou efektivitu využití veškerých aktiv obce Modrava, jinými slovy vyjadřuje poměr zisku, který obec dosáhla podnikáním s množstvím zdrojů obce, které užila k dosažení zisku. Poskytuje celkový pohled na schopnost efektivně využívat svěřená aktiva. Platí, že čím je vyšší hodnota, tím lépe. Z tabulky lze vyvodit, že obec snižovala efektivitu, se kterou nakládala se svěřenými prostředky. V roce 2016 dosáhla rentabilita aktiv 21 %, poté poklesla na 20 % a v posledním sledovaném roce se ukazatel propadl na 15 %. Pro rentabilitu obcí neexistují tzv. doporučené hodnoty, ale lze uvést, že rentabilita je dobrá, i když klesající, což je dáno poklesem zisku.

Rentabilita vlastního kapitálu

V tabulce 29 je vypočtena rentabilita vlastního kapitálu.

Tabulka 29 Rentabilita vlastního kapitálu, v roce 2016-2018

	2016	2017	2018
Výsledek hospodaření v tis. Kč	125 511	119 667	84 734
Vlastní kapitál v tis. Kč	581 536	572 101	548 459
Rentabilita vlastního kapitálu	21,58%	20,92%	15,45%

Zdroj: Vlastní zpracování

Hodnoty tohoto ukazatele jsou velmi podobné, jako výše uvedená rentabilita a svědčí o efektivním využití vlastních zdrojů, i když s klesající hodnotou, což není příznivé zjištění.

Další ukazatele, jako je např. ukazatel míry pokrytí ztráty z hlavní činnosti ziskem z doplňkové činnosti či haléřový ukazatel nákladovosti výnosů doplňkové činnosti ve vztahu k zlomovému faktoru zde zkoumán nebyl, protože obec nerealizuje doplňkovou činnost, jen činnost hlavní.

4.11.3 Analýza aktivity

Dále je provedena analýza ukazatelů aktivity. Ukazatele aktivity jsou však u obcí spíše okrajové. Z tohoto důvodu se těmito ukazateli následující text této diplomové práce zaobírá spíše okrajově.

Obrat kapitálu

Obrat kapitálu je možné vyčíst v tabulce 30.

Tabulka 30 Obrat aktiv, v roce 2016-2018

	2016	2017	2018
Tržby v tis. Kč	65 681	87 520	63 110
Aktiva celkem v tis. Kč	598 708	586 249	557 721
Obrat aktiv	0,109705	0,149288	0,113157

Zdroj: Vlastní zpracování

Obrat kapitálu vyjadřuje, kolik celkových pasiv, respektive celkových aktiv se obrací ve výnosech za jednotlivé roky. Tento ukazatel by měl mít co nejvyšší hodnoty. Obecně by měl být vyšší než jedna. Na druhou stranu zde nesmíme zapomenout na to, že je hodnocena obec, ne firma či podnik, kde je cílem dosažení zisku. Jak je možné z tabulky vyvodit, že ukazatele obce Modrava dosáhly nízkých hodnot. Konkrétně tak obec Modrava za užití jedné koruny majetku, dosáhla 0,10 Kč – 0,14 Kč výnosů celkových. Z toho je tedy možné vyvodit, že obec neumí příliš využívat svá aktiva. Na druhou stranu však u obcí nejsou tyto hodnoty vysoké, protože nejsou založeny s cílem dosáhnout zisk. Cílem obce a jeho starosty je efektivně hospodařit s majetkem k zajištění spokojenosti občanů.

Doba obratu pohledávek

Dalším ukazatelem je doba obratu pohledávek, která poukazuje na to, jaká je doba mezi prodejem a zaplacením, což je patrné níže.

Tabulka 31 Doba obratu pohledávek, v roce 2016-2018

	2016	2017	2018
Tržby v tis. Kč	65 681	87 520	63 110
Krátkodobé pohledávky v tis. Kč	2 907	5 763	7 804
Doba obratu pohledávek	15,933	23,705	44,517

Zdroj: Vlastní zpracování

Pohledávky, které má obec uvedené ve výkazech, jsou pohledávky s dlouhou splatností. Tuto splatnost si určuje obec. Dlouhá splatnost je proto, že odběratelé jsou občané, jim tedy obec ukládá delší splatnost, aby měli více času závazek uhradit. Dlouhá splatnost nedělá obci problém, jelikož byla vždy od občanů dodržena. Vývoj doby obratu pohledávek ve sledovaném období výrazně vzrostl. V prvním roce činil obrat pohledávek 16 dnů. V roce 2017 činil 24 dnů a v posledním sledovaném roce činil 44.

Doba obratu kapitálu

Doba obratu kapitálu je vypočtena v tabulce 32.

Tabulka 32 Doba obratu kapitálu, v roce 2016-2018

	2016	2017	2018
Pasiva celkem v tis. Kč	598 708	586 249	557 721
Tržby v tis. Kč	65 681	87 520	63 110
Doba obratu kapitálu	3281,541	2411,445	3181,422

Zdroj: Vlastní zpracování

Doba obratu aktiv vykazuje různorodou tendenci. Tento ukazatel poukazuje na průměrný počet dnů, v rámci kterých se aktiva přemění na výnosy. Zde se hodnoty pohybovaly ve velmi vysokých číslech, konkrétně od 3 281 dnů do 2 411 dnů. Přitom se mezi léty 2016 a 2018 příliš nezměnily.

Poměr dob obratu krátkodobých pohledávek a krátkodobých závazků

V následující tabulce 33 je vypočten sledovaný ukazatel.

Tabulka 33 Poměr dob obratu pohledávek a závazků, v roce 2016-2018

	2016	2017	2018
Krátkodobé pohledávky v tis. Kč	2 907	5 763	7 804
Provozní výnosy v tis. Kč	3 710	4 427	5 351
Krátkodobé závazky v tis. Kč	5369	4567	1770
Provozní náklady v tis. Kč	28 274	20 143	38 389
Poměr dob obratu pohledávek a závazků	4,126	5,742	31,631

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka tak jasně poukazuje na růst poměru doby obratu pohledávek a závazků.

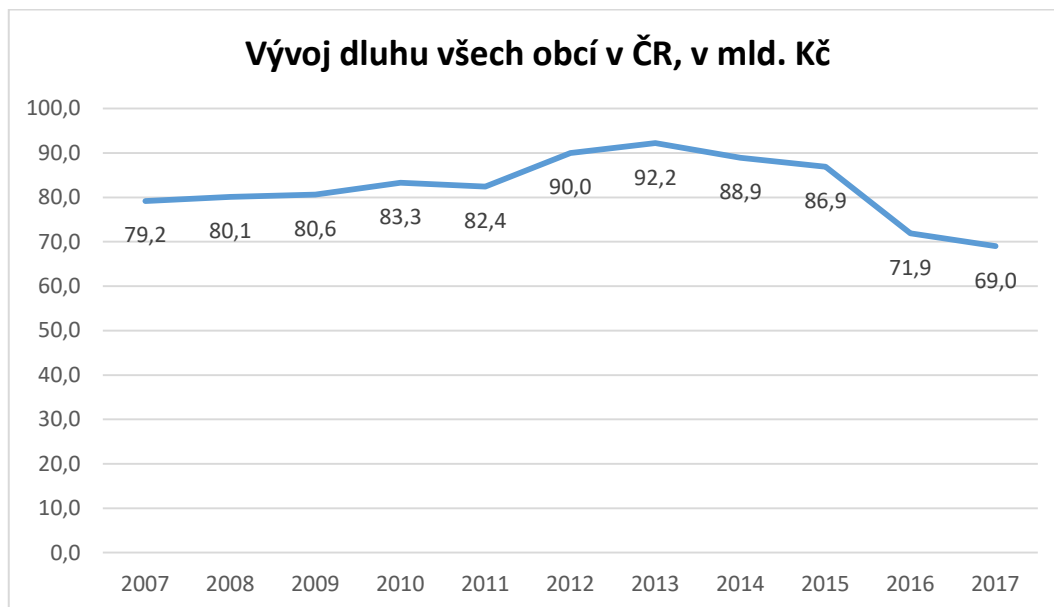
4.11.4 Ukazatel zadluženosti

Jednou z nejsledovanějších a nejdůležitějších ukazatelů při finanční analýze obce, je její zadluženost.

Celková zadluženost

Tento ukazatel nám přináší informace týkající se úvěrového zatížení obce Modrava. Zadluženost však nutně nepředstavuje negativní jev. Je to ekonomický pojem, který označuje skutečnost, že subjekt používá pro financování svých aktiv cizí kapitál. Jak uvádí (Kameníková, 2019), hospodaření obcí není většinou finančně soběstačné a obec se často dostává do situace, kdy vlastní příjmy nestačí na financování potřebných výdajů. Chybějící nenávratné finanční prostředky lze za určitých podmínek nahradit návratnými zdroji, které však dříve nebo později bude muset obec vrátit svým věřitelům. Fiskální pravidla umožňují využívat návratné příjmy, zároveň se stát snaží regulovat zadluženost územní samosprávy – především využití střednědobých a dlouhodobých návratných příjmů. O celkovém dluhu obcí v České republice hovoří, pro lepší představu, následující graf.

Graf 10 Vývoj zadluženosti obcí v ČR, v roce 2007-2017

Zdroj: MFČR: zadluženost, 2019²⁵

Z uvedeného grafu je možné vyvodit, že postupem času docházelo k růstu dluhu. Od roku 2007 do roku 2013 je tak možné spatřit růst z 79,2 mld. Kč na 92,2 mld. Kč. Jednalo se tak o nárůst ve výši 17 %. V roce 2013 hodnota dluhu obcí kulminovala a od tohoto roku lze spatřit pokles dluhu. V roce 2017 činil dluh obcí 69 mld. Kč. Lze tak spatřit pokles ve výši 25 %. Přitom jsou zadlužeností postižena většinou největší města.

²⁵<https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocety/zadluzenost-uzemnich-rozpocetu/2017/zadluzenost-uzemnich-rozpocetu-v-roce-201-33656>

Pro výpočet zadluženosti obce Modrava bylo využito údajů z rozvahy, což je patrné v následující tabulce 34.

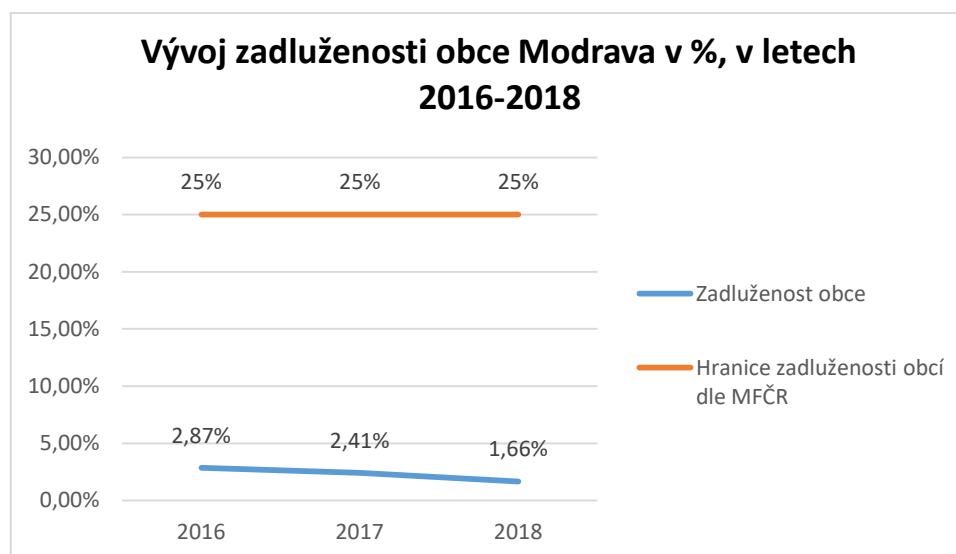
Tabulka 34 Celková zadluženost Modravy, v roce 2016-2018

	2016	2017	2018
Aktiva celkem v tis. Kč	598 708	586 249	557 721
Cizí zdroje v tis. Kč	17 172	14 147	9 262
Zadluženost	2,87 %	2,41 %	1,66 %

Zdroj: Vlastní zpracování

Celková zadluženost obce Modrava měla příznivý klesající trend od 2,87 % do 1,66 %. Celková zadluženost municipalit je sledována Ministerstvem financí České republiky. Je to jeden z tzv. klíčových monitorujících indikátorů. Dle požadavků ministerstva by výše zadluženosti neměla přesáhnout 25 %. Předchozí tabulka jasně dokládá, že se tento ukazatel nepohyboval v rizikových číslech, o čemž hovoří i následující graf.

Graf 11 Vývoj zadluženosti obce Modrava v %, v roce 2016-2018

Zdroj: Vlastní zpracování

Koeficient samofinancování

Následujícím ukazatelem, který je zde zkoumán, je ukazatel koeficientu samofinancování. V následující tabulce č. 35 je vypočten, a to jako podíl vlastních zdrojů k celkovému objemu zdrojů.

Tabulka 35 Koeficient samofinancování, v roce 2016-2018

	2016	2017	2018
Aktiva celkem v tis. Kč	598 708	586 249	557 721
Vlastní kapitál v tis. Kč	581 536	572 101	548 459
Koeficient samofinancování	97,13%	97,60%	98,30%

Zdroj: Vlastní zpracování

Z tabulky vyplývá, že koeficient samofinancování měl vysoké hodnoty, které v čase rostly. To je příznivé pro věřitele obce, protože věřitelům klesá riziko neuhrazení úvěrů a půjček, ze strany dlužníka, tj. obce.

Míra zadluženosti

Dalším ukazatelem v oblasti zadluženosti obce Modrava, je míra zadluženosti, která vypovídá o klesající zadluženosti, obdobně jako předešlé ukazatele. I zde je možné vyčíst, že není zadluženost obce vysoká. Modrava je schopna za využití vlastních zdrojů pokrýt velkou část aktiv. Je tak možné vyvodit, preference obce pro využití vlastních zdrojů.

Tabulka 36 Míra zadluženosti, v roce 2016-2018

	2016	2017	2018
Cizí zdroje v tis. Kč	17 172	14 147	9262
Vlastní kapitál v tis. Kč	581 536	572 101	548 459
Míra zadluženosti	2,95%	2,47%	1,69%

Zdroj: Vlastní zpracování

Dluhová služba obce a pravidlo rozpočtové odpovědnosti

Další pozitivní zjištění, které dokládá pokles zadluženosti obce Modrava, je pokles ukazatele dluhové služby mezi léty 2017 a 2018. Ten tak poklesl o cca 3,5 %. Konkrétně tak poklesl z 18 % na 14,5 %. Je tak možné uvést, že ani v jednom roce obec Modrava nedosáhla rizikové hranice, které ministerstvo definovalo na 30 %.

Druhý ukazatel definuje ministerstvo na hranici 60 %. Uvádí tedy, že obce, které mají dluh na konci roku 2017 vyšší než uvedené procento, musí do roku 2018 snížit dluh o 5 %. Je tak patrné, že ani v rámci tohoto ukazatele neměla obec Modrava problémy.

Tabulka 37 Dluhová služba a rozpočtová odpovědnost, v roce 2016-2018

	2016	2017	2018
Ukazatel dluhové služby	8,06%	18,10%	14,54%
Pravidlo rozpočtové odpovědnosti	22,88%	34,81 %	32,55 %

Zdroj: Vlastní zpracování

Tyto ukazatele, stejně, jako ukazatele předešlé signalizují, že zadluženost obce není vůbec vysoká. Obec Modrava je tedy schopná většinu svých aktiv pokrýt vlastními zdroji a není tak odkázána na financování, jež by vyplývalo převážně z cizích zdrojů.

Monitoring hospodaření obcí

V následující tabulce jsou uvedeny ukazatele SIMU za rok 2016-2018.

Tabulka 38 SIMU, v roce 2016-2018

Informativní ukazatele			
Počet obyvatel obce	73	78	75
Příjem celkem (po konsolidaci) v tis. Kč	29 586	13 030	16 389
Úroky v tis. Kč	163	136	160
Uhrazené splátky dluhopisů a půjčených prostředků v tis. Kč	0	0	0
Dluhová služba celkem v tis. Kč	2 368	2 358	2 383
Ukazatel dluhové služby v %	8,06	18,1	14,54
Aktiva celkem v tis. Kč	598 708	586 249	557 721
Cizí zdroje v tis. Kč	17 172	14 147	9 262
Stav na bankovních účtech celkem v tis. Kč	141 908	96 540	44 734
Úvěry a komunální dluhopisy v tis. Kč	0	0	0
Přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy v tis. Kč	0	0	0
Zadluženost celkem v tis. Kč	11 803	9 580	7 357
Podíl zadluženosti na cizích zdrojích (v %)	68,73	67,7	79
8 - leté saldo v tis. Kč	Není dostupné	-219 095	-126 817
Oběžná aktiva v tis. Kč	144 880	102 273	52 602
Krátkodobé závazky v tis. Kč	5 369	4 567	1 770
Monitorující ukazatele			
Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (v %)	2,6	2,16	1,41
Celková (běžná) likvidita	26,985	22,416	29,719

Zdroj: vlastní zpracování

4.12 Ukazatele autarkie

Relativně snadnou cestou, jak definovat soběstačnost obcí a měst, je pomocí ukazatele autarkie. Tento ukazatel je vytvořen na bázi nákladů a výnosů, či výdajů a příjmů. Jak bylo definováno v části teoretické, autarkie hlavní činnosti obce se vypočítá jako poměr výnosů hlavní činnosti a nákladů hlavní činnosti a je vypočten v procentech, o čemž hovoří následující tabulka. Je zde vypočtena jen soběstačnost z hlavní činnosti, vedlejší činnost není obcí Modrava provozována. To tedy výpočet výrazně zlehčuje.

Tabulka 39 Autarkie hlavní činnosti, v roce 2016-2018

	2016	2017	2018
Náklady hlavní činnost v tis. Kč	73 721	98 640	93 644
Výnosy hlavní činnost v tis. Kč	68 554	92 797	65 990
Autarkie hlavní činnosti	92,99 %	94,08 %	70,47 %

Zdroj: Vlastní zpracování

Z tabulky je patrný pozitivní trend, kterým je pokles tohoto ukazatele. Bylo také zjištěno, že tento ukazatel nedosahuje 100 %. To znamená, že výnosy z hlavní činnosti jsou schopny pokrýt v plné míře náklady na tuto činnost. Obec tak nemá ekonomické problémy, kromě roku 2017, kdy se hodnota ve značné míře přibližovala 100 %.

4.13 Analýza rozdílových ukazatelů

Následná kapitola se blíže soustřeďuje na analýzu rozdílových ukazatelů, kde je použit čistý pracovní kapitál a podíl čistého pracovního kapitálu k aktivům.

Čistý pracovní kapitál

Čistý pracovní kapitál je označován jako provozní nebo provozovací a vypočítá se jako rozdíl oběžných aktiv a krátkodobých pasiv, což je patrné v následující tabulce.

Tabulka 40 Čistý pracovní kapitál, v roce 2016-2018, v tis.

	2016	2017	2018
Oběžná aktiva	144 880	102 373	52 602
Krátkodobé závazky	5 369	4 567	1 770
Čistý pracovní kapitál	139 511	97 806	50 832

Zdroj: Vlastní zpracování

Ukazatel čistého pracovního kapitálu je část oběžného majetku, který je financován dlouhodobým kapitálem. Jeho velikost je přímo úměrná ke schopnosti platit své závazky. Je patrné, že obec nemá žádný nekrytý dluh, protože se pohybovaly hodnoty v kladných číslech.

Podíl čistého pracovního kapitálu na aktivech

V neposlední řadě je v rámci rozdílových ukazatelů zkoumán podíl čistého pracovního kapitálu na celkovém majetku. Tento ukazatel je vypočten v tabulce následující.

Tabulka 41 Čistý pracovní kapitál na aktivech, v roce 2016-2018

	2016	2017	2018
Aktiva celkem v tis. Kč	598 708	586 249	557 721
Čistý pracovní kapitál v tis. Kč	139 511	97 806	50 832
Podíl čistého pracovního kapitálu na aktivech	23,3%	16,7%	9,1%

Zdroj: Vlastní zpracování

Z tabulky můžeme vyvodit, že podíl čistého pracovního kapitálu na aktivech obce nezabírá příliš velkou část. Také postupem času dochází k poklesu tohoto ukazatele. V roce 2016 byl podíl čistého pracovního kapitálu na aktivech 23 %. Poté došlo k poklesu na 17 % a v roce 2018 ukazatel opět poklesl na 9 %. Protože se jedná o obec, ne o výrobní podnik, je to dostačující hodnota.

5 Závěr

Cílem této diplomové práce bylo zhodnotit hospodaření obce Modrava v letech 2016-2018. Tento cíl byl postupně naplněn.

Nejprve bylo zjištěno, že činnost státu je realizovaná formou především ústředních (ministerstva) a územních (kraje) orgánů, ostatních orgánů (státní fondy). Kraj je samosprávný orgán, který je společenstvím občanů, též veřejnoprávní korporací vlastníci majetek. Obec je územní celek, který je vymezen hranicí území obce, pečuje o všestranný rozvoj obce a o potřeby svých občanů. Rozhoduje samostatně ve věcech, které jsou obci svěřeny do samostatné působnosti. Při plnění úkolů obec chrání zájem všech spoluobčanů, je spravována zastupitelstvem obce, radou obce, starostou a obecním úřadem. Majetek obce je tvořen statky (hmotnými i nehmotnými), se kterými může volně nakládat a hospodaření s majetkem spadá do samostatné působnosti obce.

Obec má o svůj majetek pečovat, zachovávat ho a rozvíjet a chránit jej před odcizením, zneužitím, zničením nebo poškozením. Rozpočet obcí představuje plán (na konkrétní rozpočtový rok), dle něho jsou financovány jednotlivé části obce. Plán je zpracován dle výhledu na dobu dvou až pěti let a rozpočet je zpravidla sestavován jako vyrovnaný i když jej obec může v některých případech schválit jako přebytkový nebo schodkový.

V praktické části byla analyzována konkrétní obec Modrava. Z analýzy vyplynulo velké množství informací. V první řadě bylo zjištěno, že obec ve sledovaných letech schvaluje rozpočet jako schodkový, což je také naplněno. Deficit rozpočtu obce se zvyšuje, v letech došlo k růstu z 1 516 tis. Kč na 38 897 tis. Kč.

Většinu příjmů tvoří příjmy např. z vlastní činnosti a příjmy z pronájmu majetku ve vlastnictví obce, dále také příjmy z transferů, v některých letech transfery investiční. Např. v roce 2016 byly přijaty s cílem vybudovat prostornější a modernější turistické informační centrum. To také souviselo s vysokými výdaji v obci. Na výdajích obce se nejvíce podílejí výdaje běžné, které v posledním sledovaném roce vzrostly z cca 14 200 tis. Kč na 46 993 tis. Kč. Běžné příjmy v prvním sledovaném roce byly ve výši cca 26 000 tis. Kč a běžné výdaje cca 13 000 tis. Kč. To znamená, že v tomto roce obec ušetřila cca 13 000 tis. Kč. V roce 2017 ušetřila obec jen cca 1200 tis. Kč. Tento stav byl dán poklesem

běžných příjmů jen na cca 14 000 Kč, přičemž výdaje byly téměř shodné s předchozím rokem a činily cca 13 000 Kč. V roce 2018 byly naopak běžné výdaje výrazně nižší, přibližně o polovinu. Obec tak ušetřila cca 8 000 tis. Kč. Díky tomu mohla realizovat řadu projektů. Např. v roce 2018 mohla být realizována kanalizace na šumavském Březníku. Po provedení analýzy majetkové struktury bylo zjištěno, že na celkových aktivech má větší podíl strana dlouhodobých aktiv. Ta jsou zastoupena jak majetkem finančním, tak i hmotným. Velmi pozitivní je, že má větší zastoupení vlastní kapitál než cizí kapitál. Obec Modrava samozřejmě využívá ke svému hospodaření cizí zdroje, ale není jich mnoho a obec tak neriskuje.

Z analýzy vyplynulo, že obec ve sledovaných letech schvaluje rozpočet jako schodkový, což je také naplněno. Obec se však snaží, aby byl schodek co možná minimální. Většinu příjmů tvoří příjmy z vlastní činnosti a příjmy z pronájmu majetku ve vlastnictví obce. Poté příjmy tvořily transfery, v některých letech transfery investiční. Např. v roce 2016 byly přijaty s cílem vybudovat prostornější a modernější turistické informační centrum. To také souviselo s vysokými výdaji v obci. Obec realizovala různé projekty, s cílem zlepšit bydlení v obci a také zlepšit služby v rámci cestovního ruchu, protože obec je v letních i zimních měsících navštěvovanou destinací. Na druhou stranu bylo zjištěno, že obec není příliš zadlužená a v rámci ukazatelů pravidel rozpočtové odpovědnosti nemá žádné problémy. Likvidita obce je velmi vysoká. Z ostatních ukazatelů je možné hodnotit, že je obec soběstačná.

Obec se potýká však s malým počtem obyvatel, což by chtěla zajisté změnit. Zde je možné doporučit, že by měla nové mladé rodiny nalákat na nové bydlení, s čímž však souvisí i sociální vybavenost obce, která není dobrá. Obec realizovala různé projekty, s cílem zlepšit bydlení v obci a také zlepšit služby v rámci cestovního ruchu, protože obec je v letních i zimních měsících navštěvovanou destinací. Na druhou stranu bylo zjištěno, že obec není příliš zadlužená a v rámci ukazatelů pravidel rozpočtové odpovědnosti nemá žádné problémy.

Celková aktiva obce Modrava ve sledovaném období měla klesající tendenci. V prvním sledovaném meziročním období poklesla celková aktiva o 2 %, ve druhém meziročním období poklesla o 4 %. Celkem tak aktiva poklesla o 40 987 tis. Kč. Na straně aktiv se

nejvíce podílely aktiva dlouhodobá. Podíl stálých aktiv na celkových aktivech vzrostl ze 75,80 % na 90,57 %. Největší majoritní podíl tak měla stálá aktiva v roce 2018 a to 90,57 %, což svědčí o nárůstu dlouhodobých aktiv, celkem o cca 51 000 tis. Kč. Na stálých aktivech měl největší vliv dlouhodobý finanční majetek. Oběžný majetek měl klesající trend jak v absolutním, tak i procentuálním vyjádření. V roce 2016 činil podíl této položky 24 %, v roce 2018 byl podíl této položky jen 9 %. Primární část pasiv tvoří vlastní zdroje obce. Podíl vlastního kapitálu osciloval ve sledovaných letech kolem 97,5 %. V absolutním vyjádření však podíl této položky klesal. Do celkových pasiv jsou zařazeny také cizí zdroje, u nichž došlo mezi lety 2016 a 2018 k mírnému poklesu, nejprve o 0,12 % poté o 0,46 %.

Co se týče poměrových ukazatelů, zde vyplynulo, že obec Modrava má dobrou likviditu. Její oběžný majetek byl v každém roce vyšší než krátkodobé závazky. Byl zde však patrný příznivý trend, kterým byl pokles likvidity, a to do roku 2017. Tento pokles je možné označit za pozitivní, protože hodnoty likvidity byly až příliš vysoké. Pro Českou republiku je doporučený ukazatel pohotové likvidity 0,6. Obec Modrava měla v posledním sledovaném roce ukazatel na hodnotě 4,4 %. Dále zde vyplynulo, že obec snižovala efektivitu, se kterou nakládala se svěřenými prostředky. V roce 2016 dosáhla rentabilita aktiv 21 %, poté poklesla na 20 % a v posledním sledovaném roce se ukazatel propadl na 15 %. Pro rentabilitu obcí neexistují tzv. doporučené hodnoty, ale lze uvést, že rentabilita je dobrá, i když klesající, což je dáno poklesem zisku. V oblasti zadluženosti docházelo k poklesu hodnoty. Celková zadluženost obce Modrava měla příznivý klesající trend od 2,87 % do 1,66 %. Celková zadluženost municipalit je sledována Ministerstvem financí České republiky. Je to jeden z klíčových monitorujících indikátorů. Dle požadavků ministerstva by výše zadluženosti neměla přesáhnout 25 %. Ukazatel se tak nepohyboval v rizikových číslech.

Obec realizuje nové projekty výstavbu hasičské zbrojnice, parkoviště u Modrého pensionu, výstavbu RD místo stávajících garáží na Modravě a pěší zónu od mostu přes Modravský most.

Doporučení, jak by mohla obec zvýšit výnosy a nabídnout další službu svým obyvatelům i rekreativním, jsou uvedena v příloze č. 5, č. 6 a č. 7. Na základě údajů uvedených v příloze č. 5 je patrné, že vybavení kadeřnictví by mělo pořizovací náklady ve výši 70 397 Kč. Náklady na pronájem, energii a vodu by byly součástí nákladů obecního úřadu, z důvodu využití prostor obecního úřadu. Z občasných diskusí s návštěvníky obce bylo zjištěno, že tato služba by byla více než vítána, protože v současnosti je nejbližší poskytována ve 32 km vzdálené Sušici. Při vysoké návštěvnosti obce je možné předpokládat průměrnou návštěvnost kadeřnictví cca 80 osob měsíčně, průměrná cena za 1 osobu je 451 Kč. Průměrný měsíční výdělek by mohl být 36 800 Kč a za rok 432 960 Kč. V příloze č. 7 jsou vypočítány 3 varianty provozních nákladů. Varianta A je 18 040 Kč a doba návratnosti záměru by byla v horizontu 7,5 měsíce. Varianta B je 21 648 Kč a návratnost by byla 9 měsíců. Varianta C je 25 256 Kč a návratnost záměru by byla 12,5 měsíce. Na pořizovací náklady bude použito 50 % zisku.

Dalším důvodem tohoto záměru je nově vytvořené pracovní místo. Při příznivém výsledku je možnost služby rozšířit i o další nabídky např. manikúru a pedikúru.

Obec Modrava si ve svém hospodaření vede velmi dobře a měla by si udržet toto hospodaření i pro další období. Snahou vedení obce musí být vytvářet podmínky pro spokojenost spoluobčanů tak, aby se obec Modrava stala místem, kam se budou stěhovat noví obyvatelé.

6 Seznam použitých zdrojů

Knižní publikace

CÍSAŘOVÁ, Eliška a Jan PAVEL. *Průvodce komunálními rozpočty, aneb, Jak může informovaný občan střežit obecní pokladnu*. Praha: Transparency International, c. 2008, 94 s. ISBN 978-80-87123-06-5.

ČERNOHORSKÝ, Jiří. *Příručka pro členy zastupitelstva obce po volbách 2014*. Vyd. 1. Praha: Svaz měst a obcí České republiky, 2014, 206 s. ISBN 978-80-905421-2-9.

ČERNOHORSKÝ, Jiří. *Příručka pro členy zastupitelstva obce po volbách 2010*. Vyd. 1. Praha: Svaz měst a obcí České republiky, 2010, 184 s. ISBN 978-80-254-8660-3.

JACKSON,P., M., BROWN, C., *Public sector economics*. 4. Edition. Wiley, 1991, 608 s. ISBN 0-631-16208-9.

KISLINGEROVÁ, Eva. *Manažerské finance*, 3.vyd. Praha: Beck, 2010, 811 s. ISBN 978-80-7400-194-9

KNÁPKOVÁ, Adriana, Drahomíra PAVELKOVÁ. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*, 2., rozš. Vyd. Praha: Grada, 2010, 205 s. ISBN 978-80-247-3349-4.

KOČÍ, Roman. *Obecní samospráva v České republice: praktická příručka s judikaturou*. Vyd. 1. Praha: Leges, 2012, 240 s. ISBN 978-80-87576-28-1.

KRAFTOVÁ, Ivana. *Finanční analýza municipální firmy*. Vyd. 1. Praha: C. H. Beck, 2002, 206 s. ISBN 80-7179-778-2.

MÁČE, Miroslav. *Účetnictví a finanční řízení*. 1. vyd. Praha: Grada, 2013, 551 s. Účetnictví a daně (Grada). ISBN 978-80-247-4574-9.

OCHRANA, František, Jan PAVEL a Leoš VÍTEK. *Veřejný sektor a veřejné finance: financování nepodnikatelských a podnikatelských aktivit*. 1.vyd. Praha: Grada, 2010, 261 s. ISBN 978-80-247-3228-2.

OTRUSINOVÁ, Milana a Dana KUBÍČKOVÁ. *Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek: po novele zákona o účetnictví*. Vyd. 1. V Praze: C. H. Beck, 2011, 178 s. ISBN 978-80-7400-342-4.

PEKOVÁ, Jitka. *Veřejné finance: úvod do problematiky*. Vyd.1. Praha: CODEX Bohemia, 1999, 496 s. ISBN 80-85963-88-4.

PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3. aktualiz. A rozš. Vyd. Praha: ASPI, 2008, 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana a Olga SEDLÁČKOVÁ. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2009, 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 3., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2015, 288 s. ISBN 978-80-247-5608-0.

PRŮCHA, Petr. *Veřejná správa a samospráva*. Vyd. 1. Praha: Vysoká škola aplikovaného práva, 2004, 241 s. ISBN 80-86775-03-8.

REKTOŘÍK, J. a kol. *Ekonomika a řízení odvětví veřejného sektoru*. 2. vyd. Praha: Ekopress, s.r.o., 2007. 312 s. ISBN 978-80-86929-29-3.

RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 2. aktualiz. vyd. Praha, 2008, 120 s. ISBN 978-80-247-2481-2.

RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 5. aktualiz. vyd. Praha, 2015, 160 s. ISBN 978-80-247-5534-2.

SCHNEIDEROVÁ, Ivana. *Rozpočtová skladba v roce 2013*. Trutnov: Acha obec účtuje, 2013, 262 s. ISBN 978-80-905420-0-6.

SCHOLLEOVÁ, Hana. *Ekonomické a finanční řízení pro neekonomy*. 3. aktualiz. Vyd. Praha: Grada, 2017, 272 s. ISBN 978-80-271-0413-0.

SEDLÁČEK, Jaroslav, Jaroslav PILNÝ a Petr TOMÁNEK. *Finanční analýza podniku*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2007, v, 154 s. ISBN 978-80-251-1830-6.

TOTH, Petr. *Ekonomika měst a obcí*. Vyd. 1. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, 1998, 194 s. ISBN 80-707-9693-6.

TOTH, Petr a kol. *Financování obcí – sociálně ekonomický rozvoj systém*. Výstup z projektu GAČR 402/03/1235. Praha: Oeconomica, 2005, 326 s. ISBN 80-245-0957-1.

Webové stránky a příspěvky na webových stránkách

Český statistický úřad, [online]. [cit. 6.9.2019]. Dostupné z URL: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=statistiky>

Český statistický úřad:obyvatelstvo, [online]. [cit. 6.9.2019]. Dostupné z URL: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=statistiky>

Deník obce, [online]. [cit. 6.9.2019]. Dostupné z URL: <http://www.dvs.cz/>

Kameníková, V., Bankrot obcí a zahraniční zkušenosti. Deník veřejné správy, [online]. [cit. 6.9.2019]. Dostupné z URL: <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6566427>

Modrava, [online]. [cit. 6.9.2019]. Dostupné z URL: <https://www.sumavanet.cz/modrava/>

Služby Modrava, [online]. [cit. 6.9.2019]. Dostupné z URL: <https://www.sumavanet.cz/modrava/>

Vyhláška č. 2/2017, [online]. [cit. 6.9.2019]. Dostupné z URL: <https://www.sumavanet.cz/oumodrava/vyhlasky.asp>

MFČR: Simu, [online]. [cit. 6.9.2019]. Dostupné z URL: <https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocty/hospodareni-obci/monitoring-hospodareni-obci>

Zákony

Ústavní zákon č. 1/1993

Zákon č. 129/2000 Sb., Zákon o krajích

Zákon č. 128/2000 Sb., Zákon o obcích

Zákon č. 250/2000 Sb., Zákon o rozpočtových pravidlech

Zákon č. 243/2000 Sb., Zákon o rozpočtovém určení daní

7 Přílohy

Příloha č. 1 Rozpočet obce Modrava v letech 2016-2018 – příjmy obce

Název položky	2016	2017	2018
Obecné daně ze zboží a služeb v tuzemsku	490874	564939	702653
Daň z majetku	143883	143473	168623
Daň z příjmů FO	765678	488183	432000
Daň z příjmů PO	1465586	4073599	1394000
Poplatky a odvody v oblasti životní prostředí	54127	560	80000
Místní poplatky z vybraných činností a služeb	789081	1572216	1291000
Ostatní odvody z vybraných činností a služeb	5035	7011	8000
Správní poplatky	300	450	50
Daňové příjmy celkem	3714264	6850431	4076326
Příjmy z vlastní činnosti	148500	1579444	1851269
Příjmy z pronájmu majetku	2633487	1980251	2152000
Výnosy z finančního majetku	19026405	2102257	7190000
Ostatní nedaňové příjmy	1054000	58542	617000
Přijaté vratky transferů a ostatní příjmy z finančního vypořádání předchozích let	150000	0	0
Nedaňové příjmy celkem	23012392	5720494	11810269
Neinvestiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů ústřední úrovně	2706560	258001	166411
Neinvestiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů územní úrovně	30000	168700	180000
Dotace celkem	2736560	426701	346411
Příjmy z prodeje pozemků	0	32750	136857
Příjmy z prodeje hmotného dlouhodobého majetku	123000	0	19000
Kapitálové příjmy celkem	123000	32750	155857

Příloha č. 2 Rozpočet obce Modrava v letech 2016-2018 - výdaje obce

Název položky	2016	2017	2018
Silnice	13552	489226	54099
Ostatní záležitosti pozemní komunikace	37800	22880	33618
Pitná voda	135120	118943	151449
Odvádění a čištění odpadních vod	34099	509666	561502
Průmysl	220571	1140715	800668
Činnosti knihovnické	0	0	0
Ostatní záležitosti kultury	3500	9500	0
Ostatní záležitosti kultury, církví a sděl. prostředků	0	0	0
Kultura, církve a sděl. prostředky	3500	9500	0
Využití volného času dětí a mlád.	311454	304376	456291
Tělovýchova	311454	304376	456291
Zvláštní zdravotnická zařízení	0	0	18150
Zdravotnictví	0	0	18150
Bytové hospodářství	8883625	618134	231879
Nebytové hospodářství	18577	69811	3317
Veřejné osvětlení	36571	32899	62340
Komunální služby a územní rozvoj	9089780	3767734	9167606
Bydlení, komunální služby	18028553	4488578	9465142
Sběr a svoz komunálních odpadů	227045	220700	192837
Péče o vzhled obcí a veř. zeleň	33450	45528	37374
Ochrana živ. prostředí	260495	266228	230211
Ostatní neinvestiční transfery obyvatelstva	0	0	0
Sociální věci	0	0	0
Ochrana obyvatelstva	0	0	0
Požární ochrana - dobrovolná část	0	63123	79339
Bezpečnost	0	63123	79339
Zastupitelstva obcí	468922	541466	538167
Výdaje na volby	7231	15966	28267
Činnost místní správy	6933522	3698237	2231606
Obecné příjmy a výdaje z finančních operací	271359	313292	40465493
Pojištění funkčně nespecifikované	224085	234507	167839
Ostatní finanční operace	1340051	4245851	802698
Finanční vypořádání minulých let	0	16572	2341
Veřejná správa	9245170	9065891	44236411
Výdaje celkem	28069743	15338411	55286212

Příloha č. 3 Rozvaha 2016-2018 v tisících Kč

Rok	2016	2017	2018
AKTIVA CELKEM	598708	586249	557721
Stálá aktiva	453829	483875	505119
Dlouhodobý nehmotný majetek	108	0	0
Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	0	269	264
Pozemky	6998	7364	7407
Stavby	156264	154955	150887
Samostatné movité věci	19168	17171	18049
Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	22942	19833	17673
Majetkové účasti osob v rozhodujícím vlivu	19064	19065	200
Dluhové cenné papíry po splatnosti	0	5020	5020
Ostatní dlouhodobý finanční majetek	228685	259348	265169
Poskytnuté návratné finanční výpomoci	600	850	40450
Oběžná aktiva	144880	102373	52602
Zboží na skladě	65	69	0
Odběratelé	998	921	1058
Krátkodobé poskytnuté zálohy	247	287	183
Jiné pohledávky z hlavní činnosti	924	276	0
Pohledávky z přerozdělovaných daní	0	0	96
Pohledávky za zaměstnance	3	0	5
Pohledávky za osobami mimo vládní instituce	0	12	67
Náklady příštích období	396	314	266
Příjmy příštích období	0	0	57
Dohadné účty aktivní	0	39	6062
Ostatní krátkodobé pohledávky	339	3914	10
Základní běžný účet samosprávy	141908	96540	44734
Pokladna	0	2	64

PASIVA CELKEM	598708	586249	557721
Vlastní kapitál	581536	572101	548459
Jmění účetní jednotky	449210	449307	428238
Transfery na pořízení DM	43753	40087	63434
Oceňovací rozdíly	-28009	-28009	-28009
Jiné oceňovací rozdíly	-1687	-1687	0
Opravy předchozích období	-7280	-7280	0
Ostatní fondy	38	16	63
Výsledek hospodaření běžného období	-5167	-5844	-27654
Výsledek hospodaření předcházejících období	130677	125511	112388
Cizí zdroje	17172	14147	9262
Dlouhodobé úvěry	11802	9579	7358
Dlouhodobé přijaté zálohy na transfery	0	0	135
Dodavatelé	688	2561	353
Krátkodobé přijaté zálohy	60	90	175
Závazky z dělené správy	70	87	89
Zaměstnanci	52	60	62
Sociální zabezpečení	19	22	23
Zdravotní pojištění	9	10	11
Ostatní daně a poplatky	6	7	8
Dan z přidané hodnoty	576	271	237
Krátkodobé přijaté zálohy na transfery	15	41	41
Výnosy příštích období	3795	1107	518
Dohadné účty pasivní	75	299	250
Ostatní krátkodobé závazky	5	13	2

Příloha č. 4 Výkaz zisku a ztrát v letech 2016-2018 v tisících Kč

ROK	2016	2017	2018
NÁKLADY CELKEM	73720	98641	93645
Náklady z činnosti	28274	20143	38389
Spotřeba materiálu	175	215	234
Spotřeba energie	175	731	584
Prodané zboží	0	0	69
Opravy a udržování	495	812	153
Cestovné	3	43	1
Náklady na reprezentaci	3	3	13
Ostatní služby	14862	5148	3525
Mzdové náklady	815	880	1021
Zákonné sociální pojištění	258	278	322
Jiné sociální pojištění	1	2	2
Zákonné sociální náklady	0	2	0
Jiné sociální náklady	18	18	18
Dan silniční	5	5	6
Jiné daně a poplatky	67	36	75
Jiné pokuty a penále	545	0	0
Manka a škody	0	0	445
Odpisy dlouhodobého majetku	7405	8594	9239
Prodaný dlouhodobý hmotný majetek	0	2	16
Prodané pozemky	0	0	115
Tvorba a zúčtování opravných položek	2640	-193	21955
Náklady z vyřazených pohledávek	675	3309	460
Náklady z drobného dlouhodobého majetku	132	212	138
Ostatní náklady z činnosti	0	46	0
Finanční náklady	40673	76366	53794
Prodané cenné papíry a podíly	37723	72688	43442
Úroky	163	136	160
Kurzové ztráty	75	66	4
Náklady z přecenění reálnou hodnotou	2345	2856	9957
Ostatní finanční náklady	367	621	231
Náklady na transfery	978	1024	942
Náklady vybraných místních vládních institucí na transfery	978	1024	942
Daň z příjmů	3795	1107	518
Dan z příjmu	3795	1107	518
Dodatečné odvody daně z příjmů	0	0	0

VÝNOSY CELKEM	68554	92797	65991
Výnosy z činnosti	3710	4427	5351
Výnosy z prodeje služeb	138	1334	1655
Výnosy z pronájmu	1420	1632	1845
Výnosy z prodaného zboží	0	0	72
Výnosy ze správních poplatků	4	6	0
Výnosy z místních poplatků	1709	1066	1291
Jiné výnosy z vlastních výkonů	166	286	77
Smluvní pokuty a úroky z prodlení	0	1	0
Jiné pokuty a penále	150	0	13
Výnosy z prodeje DHM	123	0	16
Výnosy z prodeje pozemků	0	36	113
Ostatní výnosy z činnosti	0	65	269
Finanční výnosy	58524	79000	53634
Výnosy z prodeje cenných papírů a podílů	37766	74243	43061
Úroky	1724	70	1451
Kurzové zisky	30	4	4
Výnosy z přecenění reálnou hodnotou	1636	2655	3326
Výnosy z DFM	17368	2029	5792
Výnosy z transferů	3447	4093	4125
Výnosy vybraných místních vládních institucí z transferů	3447	4093	4125
Výnosy ze sdílených daní a poplatků	2873	5277	2881
Výnosy ze sdílené daně z příjmů fyzických osob	766	488	450
Výnosy ze sdílené daně z příjmů právnických osob	1466	4074	1413
Výnosy ze sdílené daně z přidané hodnoty	491	565	760
Výnosy ze sdílených majetkových daní	144	143	169
Výnosy z ostatních sdílených daní a poplatků	7	7	88
Výsledek hospodaření	0	0	0
Výsledek hospodaření před zdaněním	-1372	-4736	-27136
Výsledek hospodaření běžného období	-5167	-5844	-27654

Příloha č. 5 Návrh zvýšení výnosů obce

Kadeřnické vybavení			
Pořizovací náklady			
Kadeřnické křeslo Fox Florida	7100,--	2	14200,--
Kadeřnická mycí mísa Sibel Luxe	3790,--	2	7580,--
Křeslo SilverFox do čekacích prostor	2890,--	4	11560,--
Kosmetický stolek na kolečkách SilverFox	3190,--	2	6380,--
Kadeřnický pracovní vozík	1790,--	2	3580,--
Kadeřnické zrcadlo	5699,--	2	11398,--
Sušící helma	3490,--	1	3490,--
Zastříhovač vlasů a vousů	849,--	1	849,--
Fén + kartáče na vlasy	2490,--	2	4980,--
Sada kadeřnických nůžek	1790,--	2	3580,--
Celkem náklady			67597,--

<https://www.svetkadernictvi.cz/fen-olivia-garden-ceramic-ion-2000-kartace-og-ceramic-ion-tourmaline-zdarma-p-13312>

<https://www.svetkadernictvi.cz/kadernicke-kreslo-fox-florida-cerne-p-363>

<https://www.svetkadernictvi.cz/kadernicka-myci-misa-sibel-luxe-prenosna-cerna-p-12275>

<https://www.svetkadernictvi.cz/kreslo-silverfox-1029a-do-cekacich-prostor-bile-p-8261>

<https://www.svetkadernictvi.cz/kosmeticky-stolek-na-koleckach-silverfox-1031-bily-p-9692>

<https://www.svetkadernictvi.cz/kadernicky-pracovni-vozik-hairway-energy-cerny-p-1218>

<https://www.svetkadernictvi.cz/kadernicke-zrcadlo-kare-frame-silver-stribrne-180-90-cm-p-13656>

<https://www.svetkadernictvi.cz/fox-sada-kadernicky-nuzek-color-white-britva-bila-p-3512>

<https://www.svetkadernictvi.cz/zastrihovac-vlasu-vousu-babyliss-e826e-p-2248>

<https://www.svetkadernictvi.cz/susici-helma-na-stojanu-hairway-cerna-p-1557>

Příloha č. 6 Návrh ceníku kadeřnických služeb

Ceník dámských služeb	krátké	polodlouhé	dlouhé
Střih na sucho	100	130	150
Mytí, střih, foukaná, styling	350	410	490
Barvení (kompletní úprava)	630	740	930
Melírování (kompletní úprava)	690	810	990
Trvalá ondulace (kompletní úprava)	630	740	930
Regenerace (vlasový zábal, maska)	150	180	200
Společenský účes	400	500	600

Ceník pánských a dětských služeb	
Střih	100
Střih, styling (vosk, gel, lak)	120
Mytí, střih, foukaná, styling	240
Úprava vousů	60

http://www.kadernictvisusice.cz/index.php?akce=cenik_master

Příloha č. 7 Varianty provozních nákladů

Varianty	Měsíční výdělek	Náklady paušálem	Zisk
A	36 080	50% 18 040	18 040
B	36 080	60% 21 648	14 432
C	36 080	70% 25 256	10 824

Seznam obrázků

Obrázek 1 Budova obce Modrava

Obrázek 2 Budova infocentra

Seznam tabulek

- Tabulka 1 Využité finanční ukazatele
- Tabulka 2 Využité ukazatele v SIMU
- Tabulka 3 Běžné výdaje
- Tabulka 4 Kapitálový rozpočet obce
- Tabulka 5 Vývoj počtu obyvatel v roce 2013-2018
- Tabulka 6 Pohyb obyvatelstva v roce 2014-2018
- Tabulka 7 Složení obyvatelstva v roce 2014-2018
- Tabulka 8 Struktura majetku obce Modrava v tis. Kč, v roce 2016-2018
- Tabulka 9 Neinvestiční nákupy v tis. Kč, v roce 2016-2018
- Tabulka 10 Neinvestiční transfery v tis. Kč, v roce 2016-2018
- Tabulka 11 Výše přerozdělovacího procenta daní, v roce 2016-2018
- Tabulka 12 Systém přerozdělování daní, v roce 2013-2018
- Tabulka 13 Rozdělení příjmů a výdajů obce Modrava v tis. Kč, v letech 2016 - 2018
- Tabulka 14 Vertikální analýza aktiv
- Tabulka 15 Horizontální analýza aktiv
- Tabulka 16 Vertikální analýza pasiv
- Tabulka 17 Horizontální analýza aktiv
- Tabulka 18 Náklady obce v tis. Kč, v roce 2016-2018
- Tabulka 19 Vertikální analýza nákladů
- Tabulka 20 Horizontální analýza nákladů
- Tabulka 21 Výnosy obce v tis. Kč, v roce 2016-2018
- Tabulka 22 Vertikální analýza výnosů
- Tabulka 23 Horizontální analýza výnosů
- Tabulka 24 Transfery obce Modrava v tis. Kč, v roce 2016-2018
- Tabulka 25 Běžná likvidita, v roce 2016-2018
- Tabulka 26 Pohotová likvidita, v roce 2016-2018
- Tabulka 27 Peněžítá likvidita, v roce 2016-2018
- Tabulka 28 Rentabilita aktiv, v roce 2016-2018
- Tabulka 29 Rentabilita vlastního kapitálu, v roce 2016-2018
- Tabulka 30 Obrat aktiv, v roce 2016-2018

- Tabulka 31 Doba obratu pohledávek, v roce 2016-2018
- Tabulka 32 Doba obratu kapitálu, v roce 2016-2018
- Tabulka 33 Poměr dob obratu pohledávek a závazků, v roce 2016-2018
- Tabulka 34 Celková zadluženost Modravy, v roce 2016-2018
- Tabulka 35 Koeficient samofinancování, v roce 2016-2018
- Tabulka 36 Míra zadluženosti, v roce 2016-2018
- Tabulka 37 Dluhová služba a rozpočtová odpovědnost, v roce 2016-2018
- Tabulka 38 SIMU, v roce 2016-2018 Tabulka 38 SIMU, v roce 2016-2018
- Tabulka 39 Autarkie hlavní činnosti, v roce 2016-2018
- Tabulka 40 Čistý pracovní kapitál, v roce 2016-2018, v tis.
- Tabulka 41 Čistý pracovní kapitál na aktivech, v roce 2016-2018